

A tartalomból:

Augusztus 19-én eljön hozzánk

a Magyarok Nagyasszonya

November 4-én lesznek
a megyei választások

Hit, munka, erő – egy évvel
az MKP tisztújítása után

Aláírásgyűjtés
az őshonos kisebbségek
jogaiért

Bemutatták a Baross Gábor
Terv felújított változatát

A családbarát közösségek
építéséről

Martos, Gombaszög,
Tusványos

Szent László, a példakép

Kitüntetettjeink

Kegyelet

Teljesítik Esterházy János
végakarátát

Hogyan tovább a közoktatásban?

TISZTELT OLVASÓ!

Idei második lapszámunk egy „ajtónkon kopogtató” esemény beharangozó-jával indul. Szent István ünnepe előtt egy nappal, augusztus tizenkilencedikén Királyfiakarcsán felavatják a Magyarok Nagyasszonya egész alakos, két méter magas bronzszobrát. Rieger Tibor szobrászművész alkotása sok jó szándékú ember támogatásának köszönhetően kerül hozzánk.

Közéleti rovatunk a november 4-ei megyei választásokra fókuszál. Megismerkedhetünk a Magyar Közösség Pártja jelöltjeivel. Az MKP számot adott az egy évvel ezelőtti tisztújítás óta eltelt időszak munkájáról is.

Az európai történések közül most az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) kongresszusán indított aláírásgyűjtéssel foglalkozunk, melynek célja, hogy az őshonos kisebbségek jogvédelme kerüljön be az Európai Unióba.

A fő gazdasági témát ezúttal a Baross Gábor Terv jelenti, amelynek bemutatják felújított változatát.

Ott jártunk a budapesti Családok Világtalálkozóján, beszámolunk az ott szerzett tapasztalatokról.

Ha nyár, akkor fesztiválok. Lapunkban a „három nagy” helyszínről, azaz a Martosi Szabadegyetemről, a Gombaszögi Nyári Táborról és a Tusványoson megrendezett Bálványosi Nyári Szabadegyetemről hoztunk ízelítőt.

Szent Lászlóra és Esterházy Jánosra az emlékévek kapcsán is emlékezünk.

Már hagyomány, hogy büszkén számolunk be azokról, akiknek munkáját ki-tüntetéssel jutalmazták. Így teszünk most is. Sajnos, gyászrovatunk sem maradt üres.

Noha még csak a nyár felében járunk, a közoktatás helyzete mindig forró és érzékeny téma. Hogyan tovább a közoktatásban? – Albert Sándor gondolataival zárjuk lapunkat., melyet szeretettel ajánljuk tisztelt olvasóinknak.

Kellemes, hasznos nyári időtöltést kívánunk.

a szerkesztők

Eljön hozzánk a Magyarok Nagyasszonya

Idén két rendkívüli esemény tanúi lehetünk mi, felvidéki magyarok: augusztus tizenkilencedikén Királyfiakarcsán felavatják a Magyarok Nagyasszonya egész alakos, két méter magas bronzszobrát, bő egy hónappal később a zoboralji Alsóbodokon az Esterházy János Emlékhelyet. Talán nem tévedek, amikor úgy érzem, hogy megfogyatkozott hazai magyar nemzetiségi közösségünk második világháború utáni, történelmi jelentőségű napjai lesznek ezek az ünnepek, mert megerősíthetik jövőbe vetett hitünket.

Ezúttal a Magyarok Nagyasszonya-szoborról esszen szó. Az alkotó, Rieger Tibor 1940-ben született. Nem sokkal később édesapja Királyfiakarcsán nyert alkalmazást, így a család ebben a csallóközi falucskában telepedett le. Fiacskája, aki napjainkban a legjelesebb magyar szobrászaink egyike, első öt esztendejét itt töltötte. Talán még ma is itt élne, ha a második világháború befejezésekor a csehszlovák hatóságok nem utasítják ki a családot, amely így az ismét csonkává vált Magyarországon találta magát.

Rieger Tibor a Magyarok Nagyasszonyával

A Magyarok Nagyasszonya szobor átadása Királyfiakarcsán

A 2017. augusztus 19-i ünnepség programja:

14:00 - Gyülekezés a Cserkészligetben

14:30 - Ünnepi menet a Szent István térre, a szoborhoz

A menet élén a **Szent Korona** hiteles másolata, **Szent István Lovagrend**, **Szent György Lovagrend**, egyházi és világi méltóságok, védnökök, Szoborbizottság tagjai, vendégek, érdeklődők.

15.00 - A Magyarok Nagyasszonya szobor átadása

Szózat

Erdős Péter, a Petőfi Baráti Társulás elnöke; **Lezsák Sándor**, a Magyar Országgyűlés alelnöke; **Csáky Pál**, az Európai Parlament képviselője

A szobor megáldása: Felvidéki és magyarországi oltártestvérek

Közreműködnek Galántai Kodály Kórus, Szabó András előadóművész, Erdős Ilona Eszter helybéli tanuló

16.30 - Szabadtéri szentmise

a Cserkészligetben

Kozma Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke, irgalmasrendi szerzetes, **Kiss Róbert**, a Nagyszombati Főegyház-megye püspöki helynöke, továbbá felvidéki és magyarországi oltártestvérek.

Zenei szolgálat: **Dunaszerdahelyi Szent György Kórus**

17.30 - Ünnepi műsor. *Közreműködnek: Dunaszerdahelyi Szent György Kórus, A Megmaradásunkért Kultúrcsoport Nemeshodosról, Alsópintó egyházkarcsai gyermektáncsoport, Derzsi György, Kovács Koppány, Zsapka Attila, Benkó Alajos (felvidéki énekesek, zenészek)*

Ez az öt esztendő mély nyomokat hagyott Rieger Tiborban. Megszerette a Duna mentét, a Karcsákon élő embereket, a tájbölcst. Bizonyára meséltek neki Tündér Ilonáról, gyönyörködhetett a ringó, arany búzatáblákban, otthonra talált a szívélyes csallóközi emberek között. A család hosszú időn át nem léphette át az ismét lezárt államhatárt, de az emlékek még mindig élénken éltek szívükben.

A megváltozott politikai viszonyok következtében aztán lehetővé vált, hogy a hajdani kisfiúból Kárpát-medence-szerte ismertté és megbecsültté vált művész ismét ellátogasson gyermekora helyszínére. Ekkor fogant meg benne a gondolat: szobrot ajándékoz Királyfiakarcsa magyarjainak, de nem csak nekik: a környékbeli Karcsák népének, a családközieknek, mindnyájunknak.

Ezért jön el hozzánk a Magyarok Nagyasszonya, hogy mindörökké velünk maradjon. A Boldogasszony hármas halmon áll majd, kezében párnán Szent Koronánkat tartja, mintha szavak nélkül mondaná: „A magyar királyok beavatási ékessége, a jézusi Új Szövetség törvénytáblája, a szeretet és a békeesség jelvénye, az Ég és a Föld egybekapcsolt képe. Minden ember és minden nép számára mutatja a boldogulás felé vezető egyetlen utat, a békét.”

A Magyarok Nagyasszonya szobor a királyfiakarcsai Petőfi Baráti Társulás és a Bethlen Gábor Alapítvány Kuratóriuma együttműködésének eredményeként, a Szoborbizottság fővédnökeinek és tagjainak közreműködésével, sok jó szándékú ember támogatásának köszönhetően kerül augusztus tizenkilencedikén hozzánk.

Hála és köszönet érte!

Batta György

Pápai áldás a királyfiakarcsai Magyarok Nagyasszonya szoborra

Április 21-én délután Királyfiakarcsán találkozott a Petőfi Baráti Társulás vezetősége és néhány meghívott vendég. Meglepetésben volt részük: Puss Sándor jezsuita szerzetes átadta Erdős Péternek a Vatikánból érkezett okiratot: Ferenc pápa áldását küldi a Magyarok Nagyasszonya Szoborbizottság valamennyi tagjának életére.

A meglepetés várakozáson felüli hatást váltott ki. Miközben a társaság éppen a szoborállítás körüli gondokról egyeztetett, megérkezett Puss Sándor atya, és hozta magával a díszes okmányt, a Szentatya fényképével és aláírásával, az alábbi szöveggel: Őszentsége Ferenc Pápa szívből adja apostoli áldását Erdős Péter és a Magyarok Nagyasszonya Szoborbizottság minden tagja életére, kérve számukra a mennyei kegyelmek bőséges kiáradását és a Boldogságos Szűz Mária folytonos anyai pártfogását.

Az okiratot Vatikánban 2017. február 21-én állították ki, de csak most nyílt rá alkalom, hogy Puss Sándor atya, aki az áldást kérte Ferenc pápától a legutóbbi római útja alkalmából, személyesen átadja a Petőfi Baráti Társulás elnökének, Erdős Péternek.

Az ünnepséggé nemese-
dett tanácskozáson jelen volt Boros Károly, a helyi esperes úr is, aki örömét fejezte ki, támogatásáról biztosította a szobor ügyében tevékenykedőket és köszönetet mondott az erőfeszítésekért.

Erdős Péter megilletődve vette át az áldásról szóló okiratot, azok körében, akikre sok éve számíthat közösségépítő munkája során. A Szoborbizottság többi tagjának május 13-án, Budapesten lesz alkalma megmutatni az okiratot, a Máriaremetei Bazilikában, amikor Rieger Tibor alkotását bemutatják a közönségnek. Ebben a templomban kap méltó helyet a szobor addig, amíg Királyfiakarcsára szállítják, hogy augusztus 19-én ünnepélyesen felavassák.

A jelenlévők ezután egyeztettek arról, milyen programot készítenek az ünnepségre, milyen legyen a forgatókönyv. Gazdag tapasztalattal rendelkeznek már, hiszen közel húsz éve szerveznek a festői környezetben létesített Cserkészligetben szabadtéri ünnepségeket. Most arra számítanak, hogy minden korábbinál nagyobb számú érdeklődőt vonz majd a Magyarok Nagyasszonya szobor felavatása a csallóközi kis településen.

Pogány Erzsébet

Puss Sándor, Erdős Péter és Boros Károly a pápai okirattal

November 4-én lesznek a megyei választások

Andrej Danko, a parlament elnöke 2017. november negyedikére hirdette meg az idei megyei választásokat. A választókerületeket és az egyes megyei önkormányzati képviselők számát augusztus 11-éig kell meghatározni. A jelenleg érvényes törvény értelmében csak egyfordulós lesz a választás, és az a jelölt lesz a megyeelnök, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapja.

Az MKP jelöltlistája az idei megyei választásokra

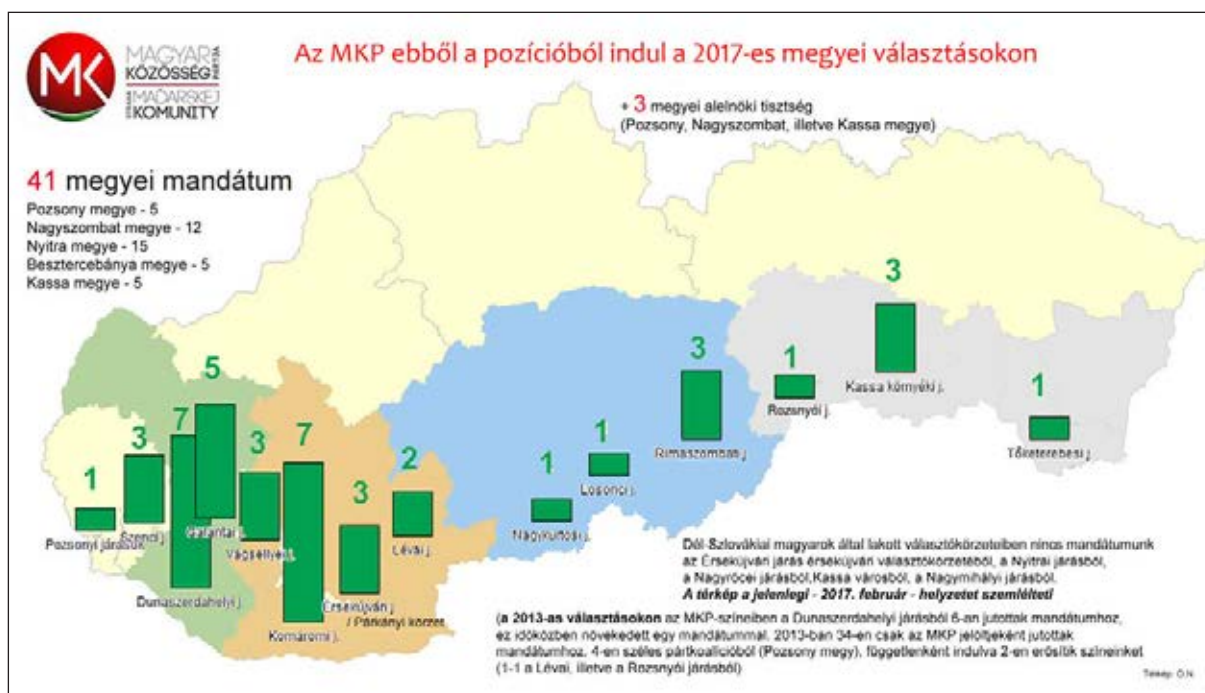
A Magyar Közösség Pártja járási konferenciái lezajlottak, ismertek a jelölések.

Egy kivétel van, ahol még várni kell a teljes listára. Pozsony megyében elhúzódtak a koalíciós tárgyalások, az MKP a széles jobboldali koalíció részeként a korábbi 4 jelölt helyett idén 6 jelölttel indul. A koalíció pártjai: SaS, OLaNO, Nova, KDH, MKP, OKS és a ZZ. A Most-Híd a Smerrel és a Szlovák Nemzeti Párttal való összeborulása okán "kizárta magát" a jobboldali koalícióból.

A hivatalos jelöltlistákat szeptember 5-én kell leadni. Az MKP Országos Tanácsa augusztus 26-án tartja ülését. Nagyszombat megyébe Berényi József, Nyitra megyében Farkas Iván lesz az MKP elnökjelöltje.

Koalíciókötés Pozsony megyében. Az MKP megyei elnöke, Bárdos Gyula (a képen jobbról a harmadik) kiemelte, hogy az eddigi sikeres, megbízható és olvasható, korrekt megyei politizálásnak köszönhetően az MKP-t az elsők között szólították meg a koalíció legerősebb pártjai, és ennek köszönhető, hogy az MKP tárgyalóbizottsága, ha gyakran kemény harcok árán is, de 4-ről 6-ra tudta növelni az indítható jelöltek számát.

Az MKP jelöltjeire komoly kihívás vár, hiszen négy évvel ezelőtt az MKP nagyon jó eredményt ért el a megyei választásokon, melyek révén ma 41 megyei képviselőjük és három megyei alelnökük van.

A megyei választások lebonyolítási rendszere hasonló a helyi önkormányzatokba történő voksoláshoz, azzal a különbséggel, hogy nem községi, hanem többnyire járási jelöltlistákon indulnak a jelöltek. Azért csak „többnyire”, mert a magyarok által lakott régiókban is vannak kivételek, ilyen az Érsekújvári járás két választóközterre osztása, valamint a Szenci járás egymandátumos választóközterekre való „bontása”. A jelöltek neveit a szavazólapon abc-sorrendben tüntetik fel.

A járási konferenciák által javasolt jelöltlista még nem hivatalos, ugyanis a párt alapszabálya értelmében a megyei önkormányzati képviselőjelölt és elnökjelölt listákat az országos elnökség véglegesíti. A járási listák a járási konferenciák és a járási elnökségek által felállított sorrend összesítése után születnek meg. Az MKP kerületi tanácsai a járási konferenciák döntése alapján összesítik a megyei képviselőválasztás jelöltjeinek névsorát, valamint a járási konferenciák jelöltjei közül megválasztja a párt megyei elnökjelöltjét.

Tekintsük át sorjában a magyarok által lakott megyéket.

Pozsony megye (44 képviselő)

Legutóbb (2013-ben) az MKP soraiból Pozsonyban Schwartz Zsuzsa, a Szenci járásból pedig Németh Gabriella, Pomichal István és Gujber László jutottak be a megyei önkormányzatba. Valószínűleg ismét bizalmat kapnak a jelölések során, és további 2 jelölt is csatlakozik hozzájuk.

Nagyszombat megye (40 képviselő)

Dunaszerdahelyi járás (8 mandátum)

A járási konferenciát május 26-án tartották Somorján, mely a következő jelöltlistát állította fel: Menyhárt József, Orosz Csaba, Öry Péter, Fenes Iván, Bacsó László, Hervay Rozália, Po-

lák László, Hájos Zoltán. Közülük négyen – Menyhárt József, Fenes Iván, Bacsó László és Hájos Zoltán – négy évvel ezelőtt is bejutottak a megyei parlamentbe, amikor az MKP-ból hatan szereztek mandátumot. Ez a szám mára 7-re emelkedett, ugyanis Érsek Árpád mandátuma miniszteri kinevezése után megszűnt, helyére Miklós László került. Négy évvel ezelőtt még Bárdos Gábor és Kvarda József is mandátumot szereztek.

Galántai járás (7 mandátum)

A május 12-én tartott galántai konferencián kialakult jelöltlista: Berényi József, Forró Krisztián, Biró László, Zupko Tamás, Agócs Gergely, Pék László és Klabuzai Andrea. A 2013-ban mandátumot szerzettekén túl két új jelölt van közöttük, mégpedig Zupko Tamás és Klabuzai Andrea.

Nagyszombat megyében Berényi József személyében megyeelnök-jelöltet is indít az MKP.

Nyitra megye (54 képviselő)

Komáromi járás (8 mandátum)

A járási konferenciát április 29-én Nemesócsán rendezték. A járási elnökség és a járási konferencia szervezése eredményeinek összevetése alapján a képviselőjelöltek sorrendje: Viola Miklós, Becse Norbert, Horváth Árpád, Varga Péter, Földes Csaba, Gyarmati Tihamér, Knirs Imre, Orosz Örs. A 2013-ban mandátumhoz jutottak közül Becse Norbert, Gyarmati Tihamér, Horváth Árpád, Földes Csaba ismét ott vannak a listán, mellettük

Berényi József, Nagyszombat megye elnökjelöltje (MKP)

Az MKP megyeelnök-jelöltjeként milyen prioritásokat tűzött ki az elkövetkező időszakra? Nyilván csapatban kell gondolkodni, hiszen képviselők nélkül nehéz lenne megvalósítani a programot. Milyen lesz az MKP jelöltjeinek programja?

Folytatni szeretném azt, amit elkezdtünk. Az útfelújítások folyamatos terhet jelentenek, mert a megnövekedett forgalom tönkreteszi az utakat, a másod- és harmadosztályú utak megterhelése jóval nagyobb, mint amit útépitéskor terveztek. A másik nagyon fontos prioritás az intézmények további rekonstrukciója is. Az oktatási intézmények nagy konkurenciaharcnak vannak kitéve, ha azt akarjuk, hogy a mi iskoláinkba írassák a szülők a gyermekeiket, akkor a megye annyit tud tenni, hogy az épületeket fejleszti. Az oktatásért pedig az iskola vezetése és a pedagógusok a felelősek. Elkezdtük a kerékpárutak építését, ami egy új fejezet a megye életében. Megdupláztuk a kispályázatokra nyújtható támogatások összegét, ám még így is nagyon szerény ez az összeg, itt még további lehetőségek vannak. Amennyiben a megyének lesz plusz bevétele – jelen pillanatban úgy néz ki, hogy lesz, a személyi jövedelemadó növekedése miatt, mivel egyre többen dolgoznak, magasabb hányadot kap meg a kerület – új perspektívák nyílhatnak. Azon leszek, hogy a megye a turizmusra és a műemlékvédelemre több pénzt fordítson.

(Neszméri Tünde)

Farkas Iván, Nyitra megye elnökjelöltje (MKP)

Az őszi választáson az elnöki és a képviselői posztért is megméreti magát. Melyek lesznek a prioritásai?

A szív azt diktálja, hogy a megye déli, magyarok által lakott része lakóinak, ezen belül a nemzetközösségünkhez tartozóknak a pozícióját erősítsük meg, hogy az életminőségük jobb legyen. A ráció szempontjából megközelítve nyilvánvalóan nagyon sok a tennivaló. Elsősorban az iskoláink hálózatának stabilizálása a célunk. Nagyon fontos lenne, hogy azok a tervek megvalósuljanak, amiket már javasoltunk az elmúlt időszakban, ilyen például az Integrált Regionális Operatív Programon belül több fejlesztés. Fontos a Bajcs és Párkány közötti 42 kilométer hosszúságú teljes útburkolat-felújítás és az út korszerűsítése is. Két szakiskolában a szakoktatás színvonalának növelését tervezzük. Az érsekújvári középiskolában egy 2,4 millió eurós beruházás valósulhat meg. A komáromi ipari iskolában pedig 1,55 millió eurós befektetést tervezzük. Az Ipoly-hidak építése régi tervünk, már 2008 óta várat magára. Most újra felszínre hoztuk a témát, elértük, hogy a szadai kormányközi egyezménybe bekerüljön (2014 márciusában Szada községben tárgyalt a két ország miniszterelnöke, ahol megállapodtak a híd megépítéséről – a szerk. megj.). Innentől kezdve látjuk a fényt az alagút végén az ügyben. Jelenleg úgy tűnik, az ősz folyamán benyújtható lesz a közös pályázat, Nyitra megye és a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. adja majd be a pályázatot. Ennek eredményeként jövőre meg is indulhat az építkezés Helemba és Ipolydamásd között.

(Neszméri Tünde)

akkor még Stubendek László, Szabó Olga és Petheő Attila voltak megválasztva megyei képviselőkké.

Érsekújvári járás (érsekújvári körzet – 8 mandátum, párkányi körzet – 3 mandátum)

A 2017. május 15-én, Andódon tartott konferencián a következő határozat született:

Önkormányzati képviselőjelöltek az Érsekújvári körzetből: Nagy Dávid, Bób János, Dobai Tibor, Czuczor Mária. Megyei jelöltek a Párkányi körzetből: Farkas Iván, Szigeti László, Bolya Szabolcs.

Az MKP 2013-ban a párkányi körzetben az összes mandátumot megszerezte. Most annyi a változás, hogy míg 2013-ban Farkas Iván és Szigeti László mellett Hugyivár Imre szerzett mandátumot, most Bolya Szabolcs a jelölt.

Vágsellyei járás (4 mandátum)

Zsigárdon, május 12-én Baranyay Zsoltot, Kőrösi Ildikót, Jancsó Istvánt és Baros Róbertet jelölték a megyei önkormányzatba. 2013-ban Borsányi Gyula, Baranyay Zsolt és Jancsó István szereztek mandátumot.

Nyitrai járás (13 mandátum)

Alsóbodokon május 11-én a Nyitra Megyei Önkormányzatba Balkó Róbertet jelölték.

Lévai járás (9 mandátum)

Léván április 28-án ülésezett az MKP járási konferenciája. A küldöttek a következő megyei jelölteket választották meg: Köpöncei Péter, Csenger Tibor, Kiss Beáta, Pálffy

Dezső és Bögi Pathó Melinda. 2013-ban Csenger Tibor és Cseri Zita szereztek mandátumot.

A Magyar Közösség Pártja Nyitrai Kerületi Tanácsa május 24-én ülésezett Léván. A szavazás során a járási konferenciák jelöltjei közül a megyei elnöki tisztségre Farkas Ivánt jelölték.

Besztercebánya megye (49 képviselő)

Losonci járás (5 mandátum) – A járási konferenciát május 3-án Füleken tartották. Ennek eredményeként Csúsz Péter, György Péter, Kerekes László, Marcinkó Zoltán és Szvorák Zsuzsanna összetételben 5 képviselőjelöltet állítottak a megyei választásokra. 2013-ban Csúsz Péter jutott be a megyei önkormányzatba.

Nagyőrcei járás (3 mandátum) – A járási konferencia Tornalján ült össze, április 28-án. A megyei képviselőjelöltek: Szögédi Anna, Hunyák Zsuzsa és Deák János.

Rimaszombati járás (6 mandátum) – A járási konferenciát az egykori megyeháza épületében tartották. A következő eredmény született a megyei képviselőjelöltekkel: Juhász Péter, Auxt Ferenc, Cziprusz Zoltán, Rigó László, Halász Attila, Csirmaz Miklós. 2013-ban Juhász Péter, Rigó László és Auxt Ferenc szereztek mandátumot.

Nagykürtösi járás (3 mandátum) – A járási konferencia Kőkesziben volt, május 12-én. A következő megyei képviselőjelöltekkel választották: Jámbor László, Balík László, Korcsok Anikó. 2013-ban Jámbor László jutott be a megyei parlamentbe.

Kassa megye (57 képviselő)

Kassa város – Május 10-én a járási konferencia a következő jelöltek indításáról döntött: Kassa I: Filipko József, Hanesz Zoltán, Kassa II: Dúl Ildikó, Palkó Ferenc, Weiszer Adrián, Kassa III: Soltész Péter, Kassa IV: Fábián Éva

Nagymihályi járás (8 mandátum) – Nagykaposban május 12-én Varga Tibort választották megyei képviselőjelöltnek.

Töketeresesi járás (8 mandátum) – Kistárkányban május 15-én a megyei képviselőjelöltekkel a következő lista született: Furik Csaba, Takács István, Sáradi Tibor, Kopasz József, Ilko Zoltán és Bálint Csilla. 2013-ban a járásból Furik Csaba szerzett az MKP színeiben mandátumot.

A Kassa-vidéki járás (8 mandátum) konferenciáján a következő személyeket jelölték a megyei önkormányzatba: Gergely Papp Adrianna, Iván Tamás, Képes Alexander, Király Antal, Köteles László, Simkó Csaba, Szalay Gábor és Zachariaš István. 2013-ban a Kassa-vidéki járásból az MKP színeiben Zacharias István, Köteles László és Iván László jutottak be a megyei önkormányzatba

A Rozsnyói járás konferenciájának jelöltjei: Beke Beáta, Porubán Ferenc és Várady Zoltán. 2013-ban a Rozsnyói járásból a függetlenként induló, de ma már az MKP-t erősítő Nagy György szerzett mandátumot.

Hit, munka, erő – egy évvel a tisztújítás után

Egy évvel azt követően, hogy az Érsekújvárbán tartott közgyűlésen befejeződött a Magyar Közösség Pártjában zajló tisztújítás. Ma az MKP pozsonyi székházában Menyhárt József országos elnök, Óry Péter, az MKP Országos Tanácsának elnöke és Kiss Beáta, Kőrösi Ildikó, Németh Gabriella szakmai alelnökök sajtótájékoztató keretében adtak számot az elmúlt év történéseiről, illetve az előttük álló feladatokról.

Menyhárt József elmondta, az MKP ma már a közvélemény-kutatások szerint is erősebb, mint egy éve, ám egy pártnak a választásokon kell bizonyítania. „Állandó terepmunka folyik nálunk, az MKP élő, mozgó, a felvidéki magyarság ügyeit felvállaló párt” – tájékoztattott. A pártelnök visszatekintett a Magyar-Magyar Párbeszéd dunaszerdahelyi nyitányára, ahol az MKP kezdeményezésére az oktatásügyünk sarkalatos pontjairól tanácskoztak a felvidéki magyar szervezetek képviselői. „Számunkra nem csupán pártmunkáról van szó, hanem a felvidéki magyar közösség teljes körű képviseletéről” – hangsúlyozta.

Szó volt a kormánykoalíció és azon belül a Most-Híd párt tevékenységéről is. Az MKP szakpolitikusa nyomon követik a kormányzat tevékenységét, amelyhez sajnos korrupciós ügyek és botrányok sorozata is fűződik – mutatott rá a pártelnök. Menyhárt József úgy gondolja, eredményekkel nem szabad megelégednünk, például ha számarányunk szerint 40 millió eurónyi támogatás járna a kultúránkra, és még csak 4 milliónál tartunk, akkor tovább kell dolgoznunk, hogy megkapjuk azt, ami jár nekünk.

A megyei választásokkal kapcsolatban leszögezte, a magyar szavazatok maximalizálása a feladat. Nagyszombat és Nyitra megyékben két tapasztalt, felkészült megyeelnök-jelölttel indulnak a választásokon, Pozsony megyében a szlovák jobboldali koalíciót erősítik, Besztercebánya megyében pedig a Kotleba-ellenes összefogást és Kassa megyében még nem zárultak le a tárgyalások. „Jelöltjeink hiteles arcok, a mindennapokban élnek, a megye pedig a hétköznapiokról szól” – hangsúlyozta Menyhárt József.

Németh Gabriella szociális, családpolitikai és egészségügyi alelnök a szakterületén tapasztalt országos gondokra mutatott rá, köztük a munkájukból és nyugdíjukból élő emberek nehézségeire, amit a kormány figyelmen kívül hagy. A mai napig nem született meg a szociális szolgáltatásokról szóló törvény, a családpolitika sem ösztönzi a fiatalokat családvállalásra, és ez a születési mutatókra is kedvezőtlenül hat, továbbá több mint 90 ezer gyermek él szükséghelyzetben. Az MKP szakemberei részt vesznek a telefonvonalon nyújtott segítségnyújtásba, és több problémára nem csak rámutattak, hanem megoldást is kidolgoztak. „Mi tesszük továbbra is a dolgunkat, számunkra az a fontos, hogy segíteni tudjunk mindazoknak, akik elvárják tőlünk” – mondta.

Kiss Beáta oktatási és kulturális alelnök rámutatott, az oktatásunk helyzetében mindannyian érdekeltek vagyunk. Az MKP együttműködik mindenkiel az oktatásügy helyzetének javítása érdekében. A Magyar-Magyar Párbeszéd zárónyilatkozata olyan alapidokumentum, amelyből ki lehet indulni. A nemzetiségi nyelveken oktató iskolákban rendszerszintű megoldásokra lenne szükség, változások nélkül ugyanis ez a rendszer nem tartható fenn. „Célként kitűztük, hogy a közoktatás valamilyen formája minden magyar közösségben, településen tovább éljen” – mondta. Az MKP oktatási stratégiájában helyet kap az iskolák alapítványon keresztüli támogatása.

Kőrösi Ildikó önkormányzati és közigazgatási alelnök visszatekintett az elmúlt évben az MKP által kidolgozott törvényjavaslatokra, többek között a műsorszórással és a bírósági nyelvhasználattal kapcsolatban. Az időközi választások is biztatóak voltak, azokon az MKP jelöltjei sikereket értek el. A szlovákiai magyar közösség megmaradásának és gyarapodásának, valamint Dél-Szlovákia gazdasági felzárkóztatásának intézményi feltételei című dokumentum kapcsán az a cél, hogy ebből kiindulva akár konkrét törvényjavaslatokat is kidolgozzanak. „Parlamenten kívüli pártként is tudunk olyan témákat felhozni és érvényesíteni, amelyek biztosítják a felvidéki magyarság identitástudatának megőrzését, megerősítését. Úgy, hogy az európai értékrendeknek megfelelő közösségi létet tudjunk elérni.”

Öry Péter OT-elnök felhívta a figyelmet arra, hogy Szlovákiában a választások után a politikai kommunikáció hihetetlenül eltolódott, hiszen arra történt példa, hogy politikai pártok kitűzik a céljaikat, megnevezik partnereiket, majd a választások után teljesen megváltoztatják a véleményüket. „Ez a választók megvezetése” – mondta Öry Péter. A Kisebbségi Kulturális Alapról szóló törvénnyel kapcsolatban elmondta, az még messze nem egyenlő az önkormányzatisággal. Öry Péter szolt a kisebbségvédelmi biztonsági csomagról is, melyet a Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) kezdeményezett. Szlovákiában az MKP a FUEN felvidéki tagpártjaként gyűjti az aláírásokat annak érdekében, hogy az őshonos kisebbségekkel kapcsolatban uniós jogalkotási folyamat induljon. A dél-szlovákiai járások gazdasági fellendülése továbbra is várat magára, ezért a magyar kormány gazdaságfellendítő csomaggal próbál ezen a helyzeten segíteni, és ezt a támogatást felvidéki partnerével, a Magyar Közösség Pártjával együttműködve fogja megvalósítani.

Az újságírói kérdések között szerepelt, hogy mi az a három szó, mely ma jellemzi az MKP-t. Menyhárt József pártelnök válasza: hit, munka és erő. (on)

Aláírásgyűjtés az őshonos kisebbségek jogaiért

Májusban Kolozsvárott tartották az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának (FUEN) kongresszusát. Az európai őshonos kisebbségek és nyelvi közösségek legnagyobb ernyőszervezetének közgyűlésére több mint kétszáz küldött érkezett Európa számos országából.

A kongresszus kiemelt témája az összeurópai aláírásgyűjtő akció szimbolikus útjának indítása, amelynek célja egymillió támogató aláírást szerezni a kisebbségvédelmi intézkedéscsomag (Minority SafePack) támogatásához. A kongresszus a szlovákiai kisebbségi nyelvhasználat kapcsán is határozatot fogad majd el.

A történelmi jelentőségű kongresszuson az MKP képviselőjében Menyhárt József elnök mellett Berényi József, Nagyszombat megye alelnöke és Csáky Pál európai parlamenti képviselő vesznek részt.

Vincze Loránt, a FUEN erdélyi elnöke beszédében emlékeztetett a kisebbségek helyzetének kedvező példáira: „Szerbiában a kisebbségek széleskörű kulturális autonómiával rendelkeznek, Magyarországon kulturális és oktatási önkormányzatokkal, a Moldovai Köztársaságban a gagauz közösség területi autonómiával”. Emlékeztetett arra, hogy Olaszországban a német és a ladin nyelvi kisebbségnek területi autonómiája van, Belgiumban a németül beszélő kisebbség a föderális állam egyik alkotóeleme, Németországban több kisebbség kulturális autonómiával rendelkezik, Dániában a németekkel van így, a Finnországban élő svédeknek pedig az Åland-szigeteken területi autonómiájuk van. Hozzátette: „Mindezen államok fejlődnek, kisebbség és többség egyaránt elégedett abban az intézményes keretben, amelyikben él. Ezek az államok nem estek szét, a kisebbségi lakosságot nem telepítették át a szomszédba. Éppen ellenkezőleg: az alkalmazott megoldások gazdasági növekedést, kiegyensúlyozott társadalmakat és lojális közösségeket eredményeztek”.

Semjén Zsolt gratulált a a Minority SafePack kezdeményezéshez

A nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes a magyar kormány képviselőjében adta át üzenetét, melyben gratulált a szervezetnek a Minority SafePack európai polgári kezdeményezéshez. Leszögezte: itt az ideje annak, hogy a nemzeti kisebbségek ügyét európai szinten is megtárgyalják.

Felszólalt a kongresszuson Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár is, aki azt hangsúlyozta, hogy Magyarország kiáll a nemzetközi fórumokon a kisebbségeket megillető jogokért. Ezért vett részt a kezdeményező oldalán az Európai Bizottság elleni pereskedésben, mely végül a polgári kezdeményezés bejegyzéséhez vezetett. Az államtitkár megerősítette, Magyarország és a határain kívül élő nemzetrészek kiveszik a részüket az egymillió aláírás összegyűjtéséből.

A bonchidai Bánffy kastélynál tartott ünnepi rendezvényen indul el hivatalosan a Minority SafePack aláírásgyűjtési kampánya. Az európai polgári kezdeményezés támogatására egy év alatt egymillió aláírást kell összegyűjteni legalább hét uniós országból.

(MTI, rmdsz.ro, Felvidék.ma)

Bemutatták a Baross Gábor Terv felújított változatát

Június 22-én Dunaszerdahelyen, a Szent Erzsébet Szociális Főiskolán tartotta közgyűlését a Szlovákiai Magyar Közgazdász Társaság (SZMKT), amelyen bemutatták a Baross Gábor Terv (BGT) felújított változatát. A rendezvényen a társaság tagjain kívül részt vett Menyhárt József, az MKP elnöke és Gulyás József, a budapesti KKV-Ház vezérigazgatója.

Lelkes Gábor, a SZMKT új elnöke

Pogány Erzsébetnek, az SZMKT elnökének és Parák Lászlónak, a főiskola tanárának megnyitó szavai után Lelkes Gábor, Horbulák Zsolt és Matus Tibor mutatta be a felújított tervet.

„A Szlovákiai Magyar Közgazdász Társaság a 2014-ben elkészült Baross Gábor Terv felújítása mellett döntött. Egyrészt az elmúlt három év gazdasági változásaira kellett reagálnunk, másrészt a Felvidéki Gazdaságfejlesztő Program tervezete számára is szükségessé vált a pontos kiindulási alapok megfogalmazása. A frissítéskor az egyik fő feladat volt, hogy régióink helyzetéről pontos képet adjon, amelynek alapján megfelelő fejlesztési stratégiát lehet kialakítani” – hangzott el a bevezetőben.

Általános helyzetkép a Baross Gábor Terv szerint:

Szlovákia a „tátrai kistigris” sikeres képét vetíti magáról, a háttérben viszont nagyon erős dualitás jellemzi az országot. A legexportorientáltabb országgá vált Európában. Az export zömét a külföldi tulajdonú, alacsony hozzáadott értéket termelő vállalatok jelentik, amelyek javarészt elkerülik Dél-Szlovákiát. Ennek a fejlesztésnek kezdenek jelentkezni a gátjai, lokális és szakmai munkaerőhiány alakul ki, amit a túlszűfolt centrumokban csak vendégmunkásokkal tudnak megoldani. A húzóerőt jelentő autóipar felett – és így az egész szlovák gazdaság felett is – veszélyként ott lebeg egy esetleges technológiaváltás lehetősége (pl. elektromos autó), amelyre a szlovák gazdaság nincs felkészülve és egyelőre nem nagyon tesz lépéseket a technológiaváltásban való részvételre.

A rendezvényen Menyhárt József, az MKP elnöke is részt vett

A gazdaság másik oldalán a KKV szektor lemarad, melynek nincs sok lehetősége a beruházásokra, fejlesztésekre, s helyzetét tovább bonyolítja az adóztatás mértéke, szemben a külföldi nagyvállalatokkal.

A Baross Gábor Terv javaslati egy átfogó intézkedéscsomagba szerveződnek. A bemutatón elhangzottak a legfontosabbak:

A fejlesztéseknél mindenképpen figyelembe kell venni a régió adottságait, ráerősíteni az eddig is erősebb ágazatokra, illetve felemelni az eddig elmaradott iparágakat. Cél, hogy térségenként egy színes (diverzifikált)

gazdaság jöjjön létre, amely életképes, hosszútávon fenntartható és benne van az állandó megújulás (innováció) lehetősége. Viszont tudatában kell lenni annak, hogy a fejlesztés komplex.

A húsz éve tartó negatív gazdasági és társadalmi folyamatok megállítása érdekében a Baross Gábor Terv (BGT) a frissített helyzetfelmérés alapján a horizontális célok közül az első fázisban a célterületre javasolja:

A mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlesztését – a feldolgozóipari kapacitások növelésével és új piacok felkutatásával elérni a magasabb hozzáadott-értékű mezőgazdaság kiépítését.

A vállalkozások fejlesztését, az **ipari tevékenység** fokozását – az új, innovatív megoldásokra alapozva versenyképesebb, jövedelemtermelőbb gazdasági háló létrehozását.

A **szolgáltatások** számának növelését, különösen azoknak, amelyek többletértéket (tudásban, jövedelemben) tudnak teremteni (kreatív ipar, szociális és egészségipar, az IT, vagy akár a logisztika).

A **turizmus** területén növelni kell a szállások kihasználtságát és a vendégéjszakák számát – programok és attrakciók kialakításával segíteni a térségek turisztikai marketingjét és erősíteni a megfelelő turistaszervezést (desztinációs menedzsment).

Célja, hogy az egyes ágazatoknak nyújtott segítség ösztönözze magában a kistérségben a jövedelemképzést, teremtsen munkahelyeket, fokozza a vállalkozó kedvet és egyben új térségi gazdasági hálózat alakuljon ki.

A humán erőforrások területén emelni kell a vállalkozási és pénzügyi tudásszintet. Szakképzési rendszerrel (klaszterrel) és a felnőttképzési hálózat kiépítésével enyhíteni kell a hiányszakmák jelenségét, elsősorban a nyugati fejlettebb járásokban. A szakképzési rendszert és a képzésekben résztvevőket fel kell készíteni az Ipar 4.0 igényeire, akár az egész életen át tartó állandó képzésre.

Újra kell építeni a térségi gazdasági hálókat kistérségi fejlesztőprogramok segítségével, de újra kell teremteni a magyar kisvárosok és a vonzáskörzetükben lévő községek gazdasági és egyéb kapcsolódásait, hogy funkcionális kistérségekké válhassanak.

A BGT a felmérések alapján négy eltérő fejlettségi szintű járáscsoportot határozott meg:
 nyugati fejlett: Szenci, Dunaszerdahelyi, Galántai és Vágsellyei járások
 nyugati fejlődő: Komáromi, Lévai, Nyitrai, Érsekújvári járások
 középső periférikus: Nagykürtösi, Losonci, Nagyrőcei, Rimaszombati, Rozsnyói járások
 keleti periférikus: Kassa-vidék, Nagymihályi és Tőketerebesi járások

Fejlesztési járáscsoportok	1. nyugati fejlett	2. nyugati fejlődő	3. középső periférikus	4. keleti periférikus
magyarok száma (ezer)	144	149	83	51
Teljesítmény a szlovákiai GDP-hez képest	≥ 100 %	100 ↔ 80 %	≤ 60 %	60 ↔ 80 %
Munkanélküliség a szlovákiai átlaghoz	40 ↔ 60 %	60 ↔ 110 %	180 ↔ 310 %	170 ↔ 210 %
Vállalkozások száma a szlovákiai átlaghoz	≥ 100 %	80 ↔ 100 %	20 ↔ 60 %	40 ↔ 60 %

Az ágazati fejlesztéseken felül javasolja a **nyugati fejlett** járásokban az innovatív vállalkozások fejlesztését, a **nyugati fejlődő** járásokban az élelmiszeripar és az ipari beszállítói kör bővítését. Itt mindkét csoportban létjogosultsága van az IT és a logisztika fejlesztésének. A **középső csoport** járaisaiban a munkahelyek és a vállalkozások számának emelésére van szükség, és segíteni kell a gyönyörű táj adta lehetőségek kihasználásánál. A **keleti csoport** járaisaiban szintén a munkahelyek és a vállalkozások számának emelésére van szükség, illetve erősíteni a mezőgazdaság és főleg az élelmiszeripar teljesítményét.

A BGT elkezdte Dél-Szlovákia fejlesztési lehetőségeit a Fejlesztési Pólusok és a Centrum-Periféria Rendszerek elméletei alapján is vizsgálni, bár ez a munka még nagyon a kezdeteknél tart. Az eddigiekből leszűrhető, hogy az eddigi egypólusú – Pozsony központú szemléleten túl kell lépni, és a térségekhez közeli pólusok gazdaságfejlesztő hatását javasolja kihasználni, bár ehhez jobb közúti és tömegközlekedési kapcsolódásokra van szükség. Céljuk az, hogy térségeink ki tudják használni a fejlett gazdasági centrumok által nyújtott fejlődési lehetőségeket. A BGT a pozsonyi centrum lehetőségein kívül a megfelelő közúti, esetleg tömegközlekedési kapcsolat megléte esetén komoly esélyt lát a fejlett nyugati járások együttműködésére a győri központtal, a fejlődő nyugati járások együttműködésére mind a győri, mind a budapesti centrummal. Egyetlen lehetőségnek ítéli meg a közép járásainak kapcsolódását a budapesti központhoz, a keleti járásoknak pedig a miskolci centrummal is kell keresniük a kapcsolódási pontokat.

A felújított Baross Gábor Terv bemutatása után a társaság megtartotta közgyűlését, amelyen Pogány Erzsébet a fiatalítás jegyében átadta a társaság vezetését Lelkes Gábornak. Az új elnök megköszönte az elnök asszony eddigi áldozatos munkáját, és azt is, hogy a társaság tanácsának tagjaként továbbra is segíteni fogja a szervezet működését.

A családbarát közösségek építéséről

A Családok Világtalálkozójának négy napos budapesti rendezvénysorozatának keretében, amely május 25-én, a Demográfiai fórummal vette kezdetét, immár tizenegyedik alkalommal szervezték meg a Családok Világkongresszusát. A két napos eseménynek idén Budapest adott otthont május 26-án és 27-én a Kongresszusi központban. A rendezvény jelmondatául az *Építsük a családbarát nemzeteket – Tegyük nagygyá a családot!* – választották a szervezők, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és társszervezője a Nagycsaládosok Országos Egyesülete.

A Kormány és az egyházak képviselői (fotók: Hideghéthy Andrea)

A programon részt vettek a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségéhez és a Családlánchoz csatlakozott felvidéki tagszervezetek meghívott vezetői és képviselői is, Dr. Tóth Attila, a Fecske Nagycsaládos Egyesület, Pásztor Csaba, a MÁNCSE, Győri Margit és Szege-di Ildikó, a FEMIT és Hideghéthy Andrea, a SZAKC képviselőjében.

Gondolatok, amelyeket hazahoztunk a Családok Budapesti Világtalálkozásjáról

Ez a világtalálkozó rendkívüli jelentőségű volt, hiszen a jövőről szólt, Európa és a világ jövőjéről. Arról a jövőről, amelyben az itt elhangzott tanulságokat levonva, a demográfiai kutatások eredményeit felhasználva a világ társadalmainak dönteniük kell, hogy megteszik-e a szükséges

családpolitikai intézkedéseket, amelyek a családokat arra fogják ösztönözni, hogy vállalják a kívánt és a tervezett gyermekeket. A világ családszervezeteinek vezetői egyetértenek abban, hogy a kormányzatok részéről fontos vállalás lenne, hogy bizonyítsák, a több gyermek vállalásával nem szegényedik el a család. Így újra kialakulhatna a megélhetési bizalom, amely a család alapításának egyik legfontosabb alapköve.

A programok és a magyar politikusok a családról szoltak

A négynapos budapesti rendezvényen több jelentős programmal várták az érdeklődőket: politikusokat, civil szervezetek képviselőit, nagycsaládos egyesületek vezetőit, a családbarát szemlélet mellett elkötelezett embereket. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának a támogatásával megrendezték a második Budapesti Demográfiai Fórumot, a Családok XI. Világkongresszusát, a Várkert Bazárban az „Egy közülünk“ Európai Életvédő Fórumot, majd az Andrassy úton és a Hősök terén egy Családi fesztivált.

A világtalálkozó fontosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnöke nyitotta meg családbarát beszédével a találkozót, és ígéretet tett, hogy a családok gyarapodását támogatni fogja addig, míg el nem érik Magyarországon az egy nőre jutó 2,1 gyermekszámot.

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere arra figyelmeztetett, hogy a fejlett társadalmak elöregednek, egyre kevesebb a megszülető gyermek, romlik az aktívák és inaktívák aránya, így a szociális, egészségügyi és a nyugdíjrendszer fenntarthatósága is veszélybe kerül. A magyar kormány ezt felismerte, és egy „Családbarát Országot“ akar létrehozni. A kormány intézkedései 2010 óta ezt a célt szolgálják. Most 2017-ben további intézkedésekre van szükség, olyanokra, amelyek megállítják a népesség öregedési folyamatát. Ehhez viszont elengedhetetlen a gyermekeket vállaló és nevelő családok elismerése, támogatása, valamint a családbarát politika és közgondolkodás kialakítása.

Novák Katalin, a család-, ifjúság-, és nemzetközi ügyekért felelős államtitkár a demográfiai adatok mögött hús-vér embereket lát, emberi életet, megfogadó és megszülető gyermekeket, gondoskodó szülőket, bölcs időseket, szeretetet. Véleménye szerint ez a család lényege.

Balog Zoltán véleménye az, hogy a családalapítás, a házasság és a gyermekvállalás szabad döntés, a szívben, a lélekben kell megtörténnie. Ezeknek a szíveknek a megszólításához keresnek szövetségeseket, politikait, gazdaságit és lelkit-szellemit. Nagyon fontos szövetségesek a civil

szervezetek, amelyek a családok megerősítéséért önzetlenül tevékenykednek. Azonban nem elég globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni. Világszerte és főleg Európa-szerte népszerűsíteni kell az igazságot a családról. Hogyan tehetjük ezt meg? Ha igaz egy régi vezető mondása, hogy a sokat hangoztatott hazugság idővel igazsággá válik, akkor mennyivel könnyebb hangoztatni a jót és az igazságot a családról, remélve, hogy egyre többen meghallják és megértik ezt az üzenetet.

A civil szervezetek a családbarát gondolkodást segítik

Brian S. Brown, a Családok Világkongresszusának az elnöke szerint nagy áldás, hogy a mostani magyarországi vezetők is felismerték, hogy a férfiak és nők egymásnak lettek teremtve, és a gyermekek a család és a nemzet számára a legnagyobb kincset, Isten áldását jelentik. Brian Brown, aki kilenc gyermek édesapja elmondta, hogy az élet értékes és a család csodálatos! Ezért ki kell állnunk a család igazáért egymás tiszteletben tartásával is.

*Társszervezőként és szponzor-ként jelen voltak a **CitizenGO**, National Organization for Marriage és az Internatinal Organization for the Family szervezetek is. A Political Network for Values elnöke Jamie Mayor Oreja szerint az új világrend nem épülhet pusztán gazdasági alapokra, hanem a civilizációnk keresztény értékeire kell alapozni, tehát az életre, a családra és a házasságra.*

Kardosné Gyurkó Katalin, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének (NOE) elnöke, kifejtette, hogy a NOE Magyarország legnagyobb civil szervezete, 70 000 családot tömörítenek, amelyek a nagy szám ellenére kisebbségben élnek az országban. A szervezet azonban a 27 éves munkájával bizonyítja, hogy a családért érdemes harcolni, érdemes konferenciákat szervezni és érdemes buzdítani a bizonytalankodókat, hiszen a több gyermek több szeretetet jelent és így

jobb és szebb lesz a világ. A Magyar Örökség Díj és az Emberség Díj, amely elismerésekben a szervezet részesült, valamennyi NOE tagnak szól. Az egyesületekben országszerte elsősorban közösséget építenek, felmutatják a családok valódi értékeit, érdekképviseleti munkát folytatnak. A szakértelemmel bíró hiteles szervezetre a társadalom és a kormány is támaszkodhat, és ajánlatos is, hogy a családpolitikát érintő törvényekhez hozzászóljanak, hiszen ők tudják a legjobban, hogy hol és mire van szüksége a családoknak. Személyes, követendő példákat mutatnak, melyekkel buzdítani igyekeznek a többi családot, családalapítót, megmutatva, hogy nagycsaládban élni jó.

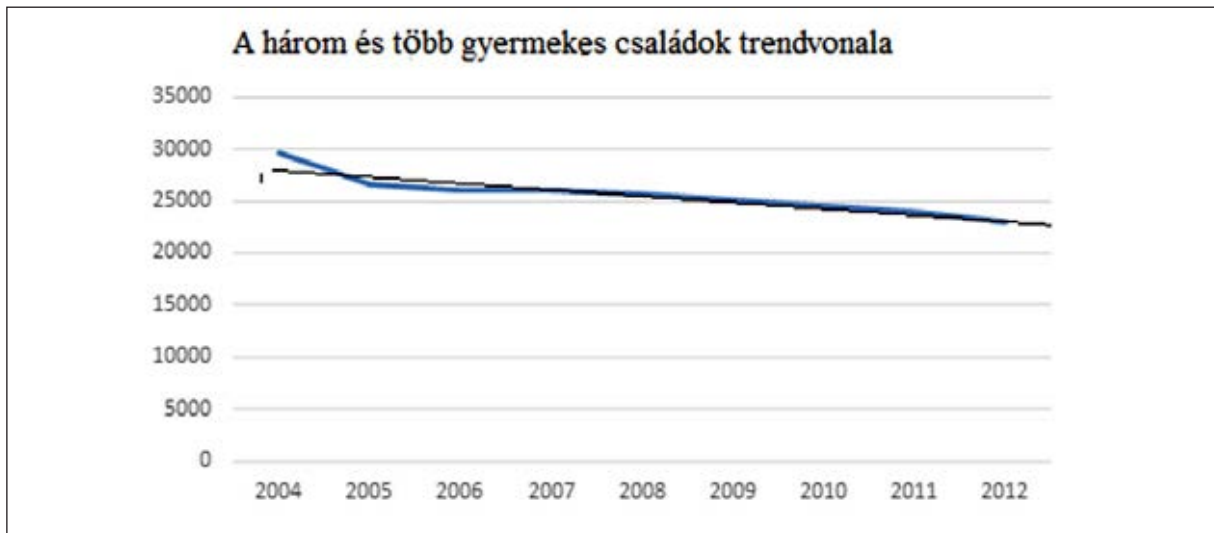

Demográfiai prognózisokkal számítható jövő

Tóth Attila, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem adjunktusa, a Fecske Nagycsaládos Egyesület (Kolon, Felvidék) elnöke előadásában a demográfiai összeomlás mutatóit elemezte. Azt, amikor a statisztika szerint egy nép elkezd fogyni. A legkiemelkedőbb példát Oroszországban figyelhetjük meg, ahol 1990-ben kezdődött el ez a folyamat. Olyan mértékben, amire még a háborúk alatt és után sem volt példa. A népesség drasztikus fogyása legfőbb okának a bizonytalanságot gondoljuk. Néhány évtizeden belül a statisztikai mutatók alapján elmondhatjuk, hogy a lakossági veszteség 30 millió ember. Ez nem olyan, mint Magyarországon, ahol évente egy kis város (20 ezer fő) tűnik el. Évente 100 000 ember a népesség vesztesége, ez több mint a háborúk idején volt. Oroszországban az állam elnöke ezt a folyamatot úgy kompenzálja, hogy bónuszt, 6800 EUR juttatást ígér a második és az azt követő további gyermekért. Putyin ezért arra kéri a szülőket, hogy a három és többgyermekes családok legyenek természetesek. Átlagosan viszont a nőknek hét abortuszuk van az életük folyamán. Ha az orosz nemzet fenn akar maradni, az abortusszal le kell számolnia. Egy futrológus szerint, ha nem változik a fogyás, akkor 2060-ra az orosz nemzetiségűeket utolériik számbelileg a jemeniek, ahol szaporodó tendenciát mutatnak az irányvonalak.

Az oroszországi példa után nézzük meg a felvidéki magyarság helyzetét. Gyurgyík László, felvidéki szociológus adatai alapján, a demográfiai összeomlás a szlovákiai magyarok esetében már 1994 után jelentkezett. Ennek okai lehetnek gazdasági szempontból az ország kettészakadása, és ez által a cseh zöldépiac elvesztése, mivel a határzár és a vámok miatt a magyarlakta vidék termelőinek a száma lecsökkent. Gyakorlatilag ennek a nemzedéknek ez jelentette a szükséges plusz jövedelmet a megélhetéshez. Szlovákia teljes lakosságát tekintve ugyanez a folyamat csak az ezredforduló után jelentkezett. Addig a szlovákok bíztak magukban, bíztak a megélhetésben. A szlovákiai és nem (csak szlovák) családokban, de a végeken élő magyarlakta településeken is nagyobb volt a „megélhetési” bizalom, hiszen az 1990-es években falvanként még 25-30 három és többgyerekes család volt. Ez a vállalt gyerekszám azonban nem pótolta a szám adatok alapján

a hiányt, amely így elkerülhetetlenül a demográfiai összeomláshoz vezetett. A 2003-as gazdasági megszorítások után a társadalomkutatók a nagycsaládok gyors ütemű fogyását várták, ehelyett azonban csak nagyon lassú csökkenés volt tapasztalható.

A statisztikai adatokban örömeinkre szolgálóan a három és több gyermeket vállaló családokra találtunk számadatokat. Mint kiderül – fogyunk. Mégpedig egyelőre lineárisan : a trendvonal alapján számított modell szerint. A prognózis és a felméréseink is azt mutatják, hogy településekre számítva már csak hat-hét nagycsalád van. Ebből a számból pedig 50-60% a roma család, így marad két-három magyar nagycsalád falvanként.

Az apadás a trendvonal alapján 2030-ban - az eredeti 2004-es közel 30 ezer nagycsaládhoz képest - már csak 12286 nagycsalád várható, tehát majdnem az egyharmadára csökken a nagycsaládosok száma a prognózis szerint. Átszámítva a magyarlakta vidékekre, az 1994-ben még a falvankénti 25 nagycsaládból, már csak kettő várható településenként.

Számszerűen kimutatható az is, hogy aki egyedül neveli a gyermekét, például elvált, ők ugyanolyan szegénységben élnek, mint a nagycsaládok. A családi háttér persze összehasonlíthatatlan, hiszen ez az életforma nem ad olyan boldogságot, mint akinek megbízható, szerető párja van és körülcsicsergi a gyermekesereg...

Hogy mitől romlott még inkább a helyzet? Mitől lett még kevesebb a magyar nemzetiségű ember a Felvidéken? Ennek oka a nagycsaládot vállalók számának csökkenése mellett a gyors és nagyszámú kivándorlás volt. Ugyanis az a nép, amelyik a leghűségesebb volt a hazájához (A felvidéki himnusz szavai szerint: Pajtás a hazád ez a széles Felvidék, szép hazám Te tudod, hozzád mindig hű ez a nép...) egyszer csak elkezdett szülőföldjéről elvándorolni.

A világ egyházainak a szerepe a családok megerősítésében

A Családok XI. Világkongresszusán a világ egyházi vezetői egyetértettek abban, hogy építeni kell a családbarát nemzeteket, nagyra kell tenni a családot, a család felsőbbrendűségét fölé

kell emelni a nemzet és osztály fölé. Erdő Péter bíboros-prímás kiemelte, hogy a család, az élet és a nevelés minőségét is meghatározza egy olyan világ, ahol testvérek élnek. Ahol megtanulják a gyerekek egymástól az odafigyelés, a megosztás és a szeretet képességét. Véleménye szerint az európai egyházaknak újra rá kell mutatniuk a család fontosságára, a házasságra, mint objektív igazságra a Teremtő akarata szerint. A család, amelyik Ferenc pápa szerint a Szentháromság képmása itt a Földön, ma válságban van. Ezért fogtak össze a katolikus és ortodox fórumon, és megfogalmazták, hogy a család nagy értéke az emberiségnek, morális és szociális szempontból is, amelyet a jogalkotás szintjén is figyelembe kell venni.

Bíró László püspök az ünnep fontosságáról szólt. A családban az élet fölötti örömet ünnepeljük. Amit a magyar ember megünnepel, az van. Értékelünk kell a múltat, intenzíven élni a jelent és bizakodóan nézzünk a jövőbe. Egymásért vagyunk. Isten szereti a házasságot. Az élet ajándék, a szeretet pedig az élet értelme és tartalma. Nem elég csak leleplezni az egoizmus abszolutizmusát, hanem tenni is kell valamit ellene. Steinbach József református püspök sürgette, hogy sok-sok sérült családon kellene segíteni. Köves Sloma, az izraelita hitközség rabbija a család elleni támadást Isten elleni támadásnak minősítette. Szerinte spirituális küzdelem folyik a jó és rossz között. Dmitry Smirnov orosz pátriárka beszélt arról, hogy a végtelenül szerető Isten teremtményei vagyunk, egy nagycsalád. Az ördög pedig minduntalan azt sugallja, hogy méltatlanok vagyunk erre a szeretetre. A pátriárka kifejtette, hogy a család elvesztése az isteni ajándék és az utolsó lehetőségünk elvesztése is. Ha csupán néhány családot tudunk megmenteni a tengeri viharokban, már elértük a célunk. Az abortusz azonban önmagunk elleni támadás és cselekvés. Aki a szabadosságra hallgat, az az ördögre hallgat. A pátriárka kiemelte, milyen fontos az otthoni nevelés. Ennek ellenére a társadalom a nőket dolgozni küldi a szuverén jogokra hivatkozva, ahelyett, hogy megbecsülné azt a munkát, amit az iskoláskorig való neveléssel végeznek. Az édesanyját leválasztani és dolgozó lóvá tenni ember elleni támadás, és Istentől való eltávolítás. Lawrence Khong, a Hit közösség szingapuri baptista vezetőjének nézete pedig az, hogy visszaléptünk, mert a liberálisok szügyentelen kultúráját éljük. Úgy véli, hogy sokat tehetnének az egyházak, akiknek világítótoronyként kellene világítaniuk, hogy a fény királysága legyenek, és a sötétség ne fogja fel a fényt. Szerinte az utcán – tömeges tüntetésekkel is jeleznünk kellene, hogy nagy a káosz.

Prognózis

Mi lehet az utószó? Azok az emberek, akik aggódnak a családokért, a magyarságért, a szülőföldön való megmaradásért az ilyen kongresszusokon megtapasztalják, hogy a politikusok, a civil szervezetek és a vallási vezetők is látják és elismerik, hogy a felelősségteljes gondolkodás részükről nem lehet más, mint a tradicionális értékek óvása, a családok támogatása, a családbarát szemléletmód hiteles bemutatása és vonzóvá tétele. A Felvidéken is egyre többen vagyunk, akik elkötelezetten vállaljuk ezt a küldetést.

Tóth Attila, Hideghéthy Andrea

Martos, Gombaszög, Tusványos

A nyáron a fesztiválokon zajlanak a közéleti események. Ott voltunk a két legnagyobb felvidéki rendezvényen, az V. Martosi Szabadegyetemen és a Gombaszögi Nyári Táborban, majd következett az erdélyi Tusványos, azaz a 28. Bálványosi Nyári és Szabadegyetem Diáktábor. A következőkben ezekre tekintünk vissza egy-egy rövid cikkel, illetve képekkel.

És aztán jött az az első vihar Martoson...

Máig kristálytisztán emlékszem arra a telefonhívásra, amikor Gubík Laci hat évvel ezelőtt felhívott azzal a javaslattal, hogy létre kellene hozni egy olyan nagy rendezvényt a Via Nova égisze alatt, amely fölülmúl minden eddigit, egyfajta felvidéki Tusványost. A koncepció rögtön megfogott, a kivitelezést illetően viszont kételyeim támadtak, amire Gubík azt mondta, ne legyenek kishitű, mert kishitűséggel még sosem születtek nagy dolgok.

Berényi József és Farkas Iván megyeelnök-jelöltek, Keszeg István és Gubík László a megnyitón

Fórum a Tamási Áron kutatási programról - a képen: Duray Miklós, Bali János, Pappné Farkas Klára, Szász Jenő

A házelnöki fórum résztvevői: Menyhárt József, Potápi Árpád János, Kövér László és Szász Jenő

Nyitra megyéről az Öreg-Nyitra partján - Farkas Iván, Szigeti László, Horváth Árpád, Földes Csaba és Gyarmati Tihamér

Civil információs nap a Martosi Szabadegyetemen az SZKC és a Komárom-Esztergom megyei Civil Információs Centrum szervezésében

A SZAKC-sátornál

Illúzió a régi világ újjáépítése / Schiffer András, Agócs Gergely és Berényi József fóruma

Tankcsapda-koncert

Való igaz, ilyen mentalitásból tele a padlás nálunk, a Felvidéken. A kritikus szemléletben, a mindent mindenkitől jobban tudásban, és lenézésben koncentráltan magas mifelénk az egy négyzetméterre esők aránya. Értékalapút, maradandót és hasznosat alkotni viszont annál kevesebben tudnak, sőt akadnak olyanok is, akiknek érdekellentétük okán éppen a rombolás a kenyerük, s abban lelik 30 ezüstnyi örömeiket, ha gátolják más építését. Körülnézve a felvidéki állapotokon, élek a gyanúperrel, hogy sajnos az elmúlt évtizedekben ezeknek állt a zászló és jól haladnak alantás munkájukban. Éppen ezért minden olyan kezdeményezés mellé, ami ezt a siralmas állapotot csak egy hajszálnyival is jobbá tudja tenni, a tenni akaró és tettekre kész embereknek kötelességük odaállni, irigység, rosszindulat és fenntartások nélkül. Ez viszont egy jócskán megosztott közösségben bizony borzasztó nehéz tud lenni, a mesterséges mostoha állapotunk miatt ugyanis túl büszkék vagyunk, hogy elismerő szavakkal illessük azt, amit tőlünk függetlenül alkotnak mások.

A Martosi Szabadegyetem ezen viszonyok felülkerekedésére lett megálmodva. Hogy Gombaszög mellett nyugaton is legyen egy olyan nyitott szellemi műhely, mely határozott értékrendet

Dráfi Mátyás színművész és társai Martoson is bemutatták Csáky Pál Virágosó c. darabját.

Külhoni pártelnökök nemzetpolitikai fórumának résztvevői: Menyhárt József (MKP), Pásztor István (VMSZ), Brenzovics László (KMKSZ), Kelemen Hunor (RMDSZ). A moderátor: Csonka Ákos.

A civil mozgalmak tevékenysége a magyar nyelv érvényesülése érdekében. Az asztalnál: Horony Ákos, Óry Péter és Lancz Attila.

Kovács Kata Zsófiára emlékeztek

képvisel, és ahol egy hét alatt megfordul a Felvidék apraja-nagyja. Martos ugyanis nem csupán egyike a nyári fesztiválszezon tucattermékeinek, hanem egy olyan rendezvény, amely a könnyed, laza szórakozáson túlmenően látogatóinak értéket közvetít, és ami talán a legfontosabb, olyan közösséget épít, mely szilárd alapjául szolgálhat a jövő generációjának. Emögött a sziszifuszi munka mögött pedig hihetetlen elszántság, kitartó tevékenység és megingathatatlan elkötelezettség rejlik. Az évről évre visszaérkező arcok, és a pozitív visszajelzések pedig megerősítenek minket, szervezőket, hogy igenis van értelme mindennek, és van még kinek, itt e széles Felvidéken az igényeiért szolgálatba szegődni. Persze akadnak kerékkötők, akik ellenérdekeltek abban, hogy valami újszerű, valami más is legyen, mint amilyen az ő zavarosan vegyes szájuk íze. Így az öt év alatt a tömkelegnyi örömteli pillanat mellett akadtak szűkös idők is, mint a megalapozatlan és azóta tisztázott Gombaszög-Martos kelletlen szembeállítás, vagy a földalatti rágcsálók bőrébe bújó provokátorok által kreált „Cionbölcseis” műbalhé, de energiát emésztett fel a költözés körüli hercehurca, s megrázott a 2016-os tragédia.

Pártelnökök és barátaik - martosi csoportkép.

Öt év bár történelmi távlatban egy igencsak rövid időszak, a 21. századi felvidéki magyar fiatalság számára mégis egy fontos mérföldkőtávlat, mellyel a belekiáltottuk a szlovákiai éterbe, hogy vagyunk, maradunk és rendezzük sorainkat. Mert közel százévnnyi meghurcoltatás, üldöztetés, megalázás és kényszerítés után, közösségünk huszonnegyedik órájában bár „valahol szörnyű vihar lehetett, melyben egy nemzet elveszett”, de Martoson egy nemzedék megszületett, melynek hivatása magyar, küldetése európai.

Csonka Ákos

Gombaszög – Megélni, átélni, túlélni

Az idei Gombaszögi Nyári Tábor a magyar fiatalok paradicsoma volt. A megújult völgy több mint háromezer fesztiválózónak adott otthont és nyújtott felejthetetlen élményeket egy héten keresztül.

Sátorszomszédokból győztes csapat

A tábor kihagyhatatlan része a több diákszervezet tagjai által kitalált, megrendezett és lebonyolított csapatjátékok sorozata. Idén a Jómód, a Kafedik és a Jugyik diákjai kapcsolódtak be

Egyre népszerűbb a Gombaovi

Naplamente Gombaszögön

a tábor egyik legjobb bulijának szervezésébe. „Azért fontosak a csapatjátékok, mert összekovácsolják az embereket, egészszhetes programot, kikapcsolódást biztosítanak. Nem engedik, hogy a lakók csak tengődjenek a völgyben. Ez egy lehetőség arra, hogy új embereket ismerjenek meg, sokszor spontán módon alakulnak ki a csapatok. Minden évben 16 csapat versenyez, egy-egy csapat 8-12 főből áll. Idén 180 táborlakó vett részt a vetélkedőkben. A keddi csapatregisztráció után kezdődtek a megmérettetések. A legelső feladat a csapat nevének kitalálása volt, melynek eredetét magyarázattal és csatakiáltással fűszerezték. Minden alakulat saját zászlóval rendelkezik, melyet nem szabad a tábor idején elveszíteni“ – nyilatkozta Manyo Kitti, a Jómód tagja és a csapatversenyek szekcióvezetője. A táborban naponta több versenyszámra is sor került. Sokadik alkalommal is a legnépszerűbbek a paintball, a műveltségi vetélkedő, az iszapbirkózás és a sörforgás voltak. A száraz és vizes ügyességi versenyeken túl volt tájfutás és gulyásfőzés is. A győztes csapat nyerebénye idén is a vándorgomba volt, értékes könyvcsomagok, bor- és sörkollektívák mellett.

Lecsópasz vagy drága inyencségek

A 15 eurós kajabérlet reggelit és főtt vacsorát biztosít a táborlakóknak. Fele-fele arányban éltek ezzel a kolis jellegű lehetőséggel a fiatalok. Sokan csak a gyomruk heves követelőzésekor

Menyhárt József, az MKP elnöke beszélgetett a járási képviselőkkel

A Tompa Mihály szobor leleplezését követően elénekelték a himnuszt

Közéleti fórum Tokár Géza, Rigó Konrád, Finta Márk, Öry Péter és Vasik János részvételével

Menyhárt József MKP-elnök a gombaszögi fórumon

Putyin és Trump, ahogy Gombaszögön látták

Orosz Örs főszervező

Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke Gombaszögön

kaptak be valamilyen gyorskaját. A legnépszerűbbnek a szőgyéni kemencés lepény és a fánkok bizonyultak. Hosszú sorok álltak a hot-dogot, hamburgert és pizzát kínáló standok előtt is. A grillkocsik finomságainak fogyasztásához mélyen zsebbe kellett nyúlni. A táborlakók elengedhetetlen kelléke volt a Gombaszög-korsó, melyet olykor folyékony kenyérrrel Bözsi néni sörözőjéből, olykor pedig fröccsel vagy limonádéval töltöttek meg. A saját kocsival érkezők előszeretettel vásároltak Rozsnyó szupermarketjeiben, svédasztalos kajálásokat valósítva meg így a völgy „fűasztalain”.

Tombolás és lazulás határok nélkül

A gombaszögi völgyben állandóan szólt a zene. A nagyszínpadon játszó Irie Maffia, Kowalsky meg a Vega, a Halott pénz, a Tankcsapda vagy a Quimby koncertjei az egyes éjszakák legnagyobb vonzerejét képezték. A kishínpad folklórzenészei pedig népzenei hangulatot teremtettek a saját szigetükön. A kocsmá teraszán felváltva szóltak a fiatal előadók koncertjei, vagy éppen közös örömmzenéléseik. A Pajtaszínházban a Gurigongo Symposiuma színházzal kívánta megváltani a világot. A Korona sátorban és a Chill területén komolyzenét és a világzenei stílus dallamait hallgathatták a táborozók.

Az egyhetes rendezvény sokak számára kikapcsolódást jelentett, melyet ki-ki a saját elképzelése szerint valósított meg. A Tandem Labirintusában közös teázások mellett szervezték meg a személyiségfejlődés, a gender-probléma és más tabutémák köré fonódó beszélgetéseket. Sokan függőágyakban, a füves lejtőkön, vagy a medencében hűsölve relaxáltak. Az aktív pihenés része volt a szüntelenül foglalt csocsóasztal, a röplabda és más társasjátékok is. A tábor kézművesháza is állandó népszerűségnek örvendett.

A tábor legkevésbé népszerű, mégis elengedhetetlen részét képezi a nyári vihar. A szombati ebéddőben a vihar elől menekültek a fiatalok, mások viszont élvezve az égiháborút, zavartalanul folytatták az iszogatást. A napfényes hétköznapok során egyre nőtt a bogarak és darazsak száma, de a nagy érdeklődésnek köszönhetően fogytak a szabad sátorhelyek. A fiatalok nagy része talán mosoly híján, mégis kitartóan birkózott meg a kisebb-nagyobb gondokkal.

A Gombaszögi Nyári Tábor nagy népszerűségnek örvend, ezt bizonyítja a magas részvételi arány is. Nagyon sok a visszajáró és még több az aktuálisan megjelenő fiatal. Szinte szervezett ötvenfős Márai gimis csapatra, de egy-egy napra ellátogató kedves ismerősre is rábukkan itt az ember. A felvidéki nyár egyik legélménydúsabb rendezvényét minden fiatalnak át kell élnie, s ha jövőre partybuszra vagy saját autóba ülve ellátogat e mesés völgybe, és ha sikerül biztonságosan sátrat vernie, gyakorlatilag már túlélte.

Nagy Emese

Hogy lehet a Felvidék biztos pontja is a tőle 900 kilométerre lévő Tusványos?

Tusványos, a biztos pont – hangzott az idei Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor mottója, melyet 28. alkalommal rendeztek meg Tusnádfürdőn. A szabadegyetemek szabadegyeteme – így már Németh Zsolt, a parlament külügyi bizottságának elnöke fogalmazott – olyan rendezvényé nőtte ki magát a közel három évtized alatt, mely műfajában tekintve a legnagyobb szabásúnak tekinthető a Kárpát-medencében, de talán nem túlzó ezt állítani közép-európai viszonylatban sem.

Mindez annak ellenére, hogy olyan tömegrendezvényről van szó, mely határozott értékrendet képvisel és közvetít, és ezt vállaltan teszi. Ez az értékrend pedig a keresztény konzervatíviz-

Tusványoson hagyománynak számít a nemzetpolitikai fórum

mus köré épül, mely tükröződik a napi előadásokon, panelbeszélgetéseken, interaktív programokon és minden egyéb kísérőprogramon, de talán még a koncertekre vonatkozóan is. Ebben megjelenik az Erdély és Magyarország ügyeivel való foglalkozás, de az egységes nemzeteszméből kiindulva ez ugyanúgy kiterjed valamennyi elcsatolt terület, és a diaszpóra magyarságára is.

Mindez nem véletlenül, hiszen annak idején, 28 esztendőnek előtte elvitathatatlan érdemeket jelentett Tusványos (akkor még Bálványos) a magyar politikum megszerveződésében, és az államszocializmust követő nyitott világban való újrapozicionálódásban. Olyan nemzedék nőtt itt fel, amely ma vezető, döntéshozó vagy akár kormányzó pozícióba jutott. Ezen emberek mai tevékenységét jókora részben befolyásolta az itteni szocializáció, illetve az itteni találkozások és megkötött barátságok, szövetségek rendszere. Ugyan már korántsem az akkori alapító atyák a főszervezői a tábornak, de gondos odafigyeléssel tekintenek immár felnőtté cseperegett gyermekükre, mondhatni akár ellenőrizvén, hogy az alapeszméktől el ne tántorítsák őket az örült új idők progresszív hatásai. Utánpótlást applikáló és legendás találkozási hely szerepét ugyanis mind a mai napig betölti Tusványos, mely remélhetőleg a jövő vezető generációját is kineveli majd. Hatását tekintve pedig az sem elhanyagolandó fegyvertényező, hogy Tusványos mintájára sorra szerveződnek a Kárpát-medence egyes régióiban is a hasonló struktúrájú táborok, akár Kárpátalján, Szinevéren; akár Délvidéken, Kishegyesen; vagy idehaza nálunk Martoson és Gombaszögön.

Mindennek fényében évről évre felsorakozik Tusványoson a felvidéki közélet eme értékrendet magáénak valló krémje is, akár a politikumból, akár a civil szférából, de jelen vannak a tudomány, az irodalom, a művészet jeles képviselői is, hogy az egyetemes magyarság viselt dolgairól együtt gondolkozzanak. Idén is veretes névsort vonultatott fel a felvidékiek kontingense, kezdve Menyhárt Józseftől Öry Péteren, Világi Oszkáron, Berényi Józsefen át Orosz Örsig,

*Fórum a civil mozgalmak szerepéről, a Felvidékről
Óry Péterrel és Orosz Örssel*

Az őshonos kisebbségek jogaiért folyó aláírásgyűjtésről tartott beszélgetésen a Felvidékről Berényi József vett részt

Iván Tamásig és sokan másokig a teljesség igénye nélkül, hogy felvidéki viszonyrendszerben prezentálják nézeteiket, álláspontjukat a szakterületükről. Ez pedig egyre több felvidéki érdeklődőt sarkall arra, hogy útra keljen Csaba királyfi országába, akár pusztán emiatt, akár az erdélyi nosztalgiatúrát kulturális élménygazdagodással egybekötve.

És hogy miért jelent Felvidék, vagy az ott élők számára biztos pontot egy tőle közel ezer kilométerre lévő esemény? Elgondolásom szerint pontosan azért, amiért maga Székelyföld is ezt a szerepet tölti be számunkra. Itt találhatjuk meg ugyanis azokat az archaikus gyökereinket, illetve a komplex magyarság azon szilárd köldökzsinórjának eredetét, melyből mindannyian származunk, s vissza-visszatérve ide, akárcsak időutazásként, tudatosíthatjuk, hogy ez a nemzet valóban egy vérből való, szaladhasson bármennyire is a víz vagy porladozhasson az a bizonyos szikla.

Csonka Ákos

A hallgatóság Orbán Viktor miniszterelnök előadásán a 28. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktáborban (Tusványos) az erdélyi Tusnádfürdőn 2017. július 22-én. (MTI-fotó)

Szent László példakép, hatékony, keresztény, európai uralkodó volt

Szent László magánéletében és politikai tevékenységével is példát mutatott. Királyként egyensúlyt tartott Nyugat és Kelet között, felvirágoztatta Magyarországot, hatékony, keresztény, európai uralkodó volt – mondta a sajtótájékoztatón Harrach Péter, a KDNP frakcióvezetője abból az alkalomból, hogy a magyar Országgyűlés Szent László-émlékvé nyilvánította 2017-et.

Az emlékév háttéréről Gaál Gergely, a Szent László-év tanácsadó testületének elnöke beszélt. Kifejtette, a nemzetpolitikai államtitkárság támogatása mellett a Pro Patria Egyesület egész éves programsorozatra kapott meghívást. Gaál Gergely kitért arra is, hogy a Kőrösi Csoma Sándor program és a Petőfi Sándor program 180 ösztöndíjasát is bevonják a programokba, és így a világ számos pontján tudnak megemlékezni.

Szent László 1077-ben történt trónra lépésének 940. évfordulója alkalmából 2017 emlékvé nyilvánítását a kormányparti képviselők kezdeményezték, azaz Kövér László (Fidesz), Semjén Zsolt és Vejkey Imre (mindketten KDNP). Az országgyűlési határozati javaslatukat szerdán, június 14-én vitatta meg a parlament Budapesten. A parlamenti frakciók egységesen támogatták a határozati javaslatot.

A javaslat szerint az Országgyűlés az idei esztendőt Szent László-émlékvé nyilvánítja az uralkodó trónra lépésének 940., és szentté avatásának 825. évfordulója alkalmából. Az Országgyűlés támogatja és szorgalmazza mind az anyaországban, mind a határon túl élő magyarság és a diaszpóra magyarsága körében olyan rendezvények, megemlékezések szervezését, oktatási segédanyagok készítését, amelyek hozzájárulnak a Szent Lászlóról való méltó megemlékezéshez.

Vejkey Imre szerint „Szent László király személyében fejezi ki a magyarság küldetéses öntelmezését a keresztény Európa védőpajzsaként”. Úgy értékelt: Szent László egész életét és minden intézkedését a keresztény Magyarországra vetett hite hatotta át. Az életéhez kapcsolódó tények és legendák szükségessé teszik, hogy 2017 emlékév legyen Szent László méltó megünneplésére – mondta.

A Nemzetpolitikai Államtitkárság által meghirdetett Szent László-émlékvet 2017 februárjában, Győrben nyitották meg, s ugyanitt június 26-27-én lesznek az emlékév központi ren-

dezvényei. A programokat 82 millió forintból, az államtitkárság által elkülönített összegből valósítják meg. Már több vándorkiállítás is útnak indult a lovagkirályról, de dokumentumfilm készítéséhez is támogatást nyújtanak. Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár a sajtónak korábban elmondta, Szent László emlékét a Nemzeti Vágtán is fel fogják eleveníteni. „Célunk, hogy minél többeket sikerüljön bevonnunk a határokon és a nemzeteken átívelő programsorozatokba” – mondta.

Mint megtudtuk, június végére készül el az a DVD, amely a koponyaereklye alapján az uralkodó arcreekonstrukcióját mutatja be.

(MTI, kdnf.hu, Felvidék.ma - H.E.)

Ferenc pápa megáldotta a Szent László-lángot

A 2017-es évet a lovagkirály trónra lépésének 940. és szentté avatásának 825. évfordulója alkalmából a nemzetpolitikai államtitkárság Szent László-évvé nyilvánította. Ennek jegyében idén számos rendezvényt tartanak Szent László tiszteletére.

Az emlékév célja felhívni a figyelmet arra, hogy Szent László a keresztény egység jegyében kapcsolta össze a közép-európai nemzeteket, és emlékezete összekapcsolja az itt élőket a mai napig.

Ferenc pápa május 31-én audiencián fogadta Rómában a Szent László-év tanácsadó testületének és az Országos Lengyel Önkormányzatnak a tagjait, és megáldotta a Szent László-lángot.

Gaal Gergely, a testület elnöke, a delegáció vezetője az MTI-nek elmondta: Ferenc pápa a kihallgatáson megáldotta a Magyarországon élő lengyel közösség önkormányzata által elindított Szent László-lángot, amely a tervek szerint idén bejárja a lovagkirály nevéhez kötődő kárpát-medencei és lengyelországi helyeket.

A nemzetpolitikai államtitkárság által 2017-re meghirdetett Szent László-év tanácsadó testületének jelenlévő tagjai, Gaal Gergely, Lomnici Zoltán és Illéssy Mátyás a lovagkirály érdemeit bemutató írást és díszkötetet adott át a pápának. A könyv a 825 éve szentté avatott, apai ágon magyar, anyai ágon lengyel királyi dinasztiaiból származó uralkodó győri hermáját (ereklyetartóját) mutatja be.

Gaal Gergely azt mondta, hogy rendkívül felemelő élményben volt részük, az egyházfő a küldöttség magyar nyelvű köszöntésére magyarul válaszolt. A kihallgatás után a delegáció meglátogatta a Szent Péter-bazilika altemplomában lévő magyar kápolnát, ahol Szent László domborműve is látható. A Szent Péter-bazilika a római katolikus egyház első számú szentélye, a négy nagy bazilika egyike, a világ második legnagyobb keresztény temploma, amelynek altemplomában látható a lovagkirály domborműve.

MTI/Felvidék.ma - NT

Elismerések

Kitüntetések Trianon sebének enyhítésére – Teleki Pál szellemében Budapesten

A Bethlen Gábor Alapítvány június 9-én szervezte meg a „Trianon 97 – Teleki Pál” emlékező est című rendezvényét a máriaremetei Kisboldogasszony-bazilikában, Budapesten, melynek során idén is kiosztották a Teleki Pál Érdemérmeket.

A Teleki Pál Érdemérem – a Bethlen Gábor-díj és a Márton Áron Emlékérem mellett – a Bethlen Gábor Alapítvány által adományozott kitüntetés, amelyet „magyar becsületrend”-nek is neveznek. A díjalapítók úgy vélték, Teleki Pál áldozatos küzdelme – a veszített háború és a trianoni ítélet nyomán összezsugorított, kirabolt és erkölcsileg lezüllesztett ország közállapotának rendbetételéért és a magyar állam függetlenségéért – nagyobb megbecsülést érdemel az utókortól, ezért nevezték el róla ezt az érdemérmét. (2010-ben e díjat az első szlovákiai magyar hírportál, a Felvidék.ma elindításáért és működtetéséért Pogány Erzsébet, hírportálunk kiadója kapta).

Az érem egyik felét Teleki Pál portréja díszíti, a másik felén a „MERJÜNK MAGYAROK LENNI!” felirat olvasható. A Budavárból kitiltott, balatonboglári Teleki-szoborállítás támogatóinak 2004-ben Rieger Tibor bronzérmét ajándékozott. Ezt formálták az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc ötvenedik évfordulója tiszteletére kitüntetéssé, amellyel 2006-tól a magyar örökség elszánt védelmezőit, az értékteremtő munkát, a Teleki emberi példáját követőket ismeri el a Bethlen Gábor Alapítvány.

A főváros régi búcsújáró kegytemplomában ezért sem csodálkoztunk, amikor a Himnusz eléneklését követően Rieger Tibor köszöntötte a résztvevőket. A szobrászművész felhívta a figyelmet arra, hogy a templomban az általa alkotott Magyarok Nagyasszonya-szobor és az itteni szeptemberi felavatására váró Mindszenty-szobor augusztus 16-ig együtt látogatható. A két szakrális emlékműhöz zarándokolhatnak közösségek, tiszteleghetnek a templomjáró hívek, továbbá mindazok, akik erre járnak.

Nagymihály Zoltán történész, a Bethlen Gábor Alapítvány kurátora összefoglalta a trianoni országcsönkítés, a második világháború utáni, a magyarságot a Délvidéken ért 1944-es genocídium, majd a Felvidéken „lakosságcsere” nevezett kiűzetés és a párizsi békeszerződés tanulságait, amelyet követően a magát szocialistának mondó rendszerről kiderült, hogy nem enyhíti, hanem súlyosbítja a problémákat.

Lezsák Sándor író, a Magyar Országgyűlés alelnöke, az alapítvány kuratóriumának elnöke Teleki Pált idézve szövegezte arról, mi az, ami az idei Teleki Pál Díjjal kitüntetettek magyarságszolgáltatásban közös, aminek a leginkább kínzó a hiánya, és amire ezért a leginkább szükség van: jóllehet bátor nemzet vagyunk, viszont a hétköznapiak bátorsága, a kitartás mégis hiányzik belőlünk. Ez az, amire ma a leginkább szükségünk van – emelte ki Lezsák Sándor és elsőként dr. **Horváth Bélát** tüntette ki, akiről elmondta, hogy a Kölcsey Kör alapítója 1988-ban az MDF-ben kezdte tevékenységét, beválasztották az első szabadon választott parlamentbe, ahol négy év szünetet követően a kisgazdák képviselőjeként folytatta – ekkor javasolta a kommunizmus áldozatai emléknapjának a megtartását, amelyet a parlament egyhangúlag elfogadott. 2002-ben megalapította a Hit Pajzsa Díjat, amelyet főként egyházi személyiségeknek adományoznak. Horváth Béla azóta is aktív társadalmi szerepet játszik és ezért a Teleki Pál szellemében tanúsított közéleti bátorságáért ítelték oda neki a rangos kitüntetést.

Molnár Pál újságíró, aki az 1980-as évek közepén a Népszavában, az 1990-es évek elején a Magyar Televízióban, a kétezres évek elején pedig a Magyar Rádióban dolgozott főszerkesztőként, a Tinódi Lant és a Balassi Kard megalapítójaként, most, 2013-as nyugdíjba vonulását követően pedig honlap üzemeltetőjeként és határon túli magyar rádióadások hírekkel való ellátójaként továbbra is megtalálta a helyét – foglalmazott Lezsák Sándor.

A harmincöt év alatti fiatal történészeket tömörítő Mika Sándor Egyesület, az Eötvös Collégium Történész Műhelye volt tagjainak szövetsége legutóbb a keresztény mártírium, a reformáció, korábban – a Bethlen Alapítvánnyal – a magyar paraszti sors alakulásának témakörében szervezett izgalmas rendezvényeket. Számos ilyen törekvő ifjú közösség van az országban és szeretnék, ha még több ilyen kiemelkedő lenne – jegyezte meg Lezsák Sándor, mielőtt átadta volna Izsó Gergelynek a Teleki Pál Érdemérmét.

A Rákóczi Szövetséget az elszakított területek magyarságáért folytatott elkötelezett küzdelméért, a Kárpát-medencei magyarság sokrétű támogatásáért ítelték a Teleki Pál Érdeméremre méltónak. A szövetség több mint 500 helyi szervezetéből 260 középiskolai. Tagjainak létszáma 25 000 fő. Immár 2004 óta biztosítanak a fiataloknak utazási lehetőséget a Kárpát-medencében és minden októberben több száz fiatal élheti át, mit jelenthetett 1956 az akkori fiataloknak. Rendkívül nagyra értékelik a szervezet beiratkozási programját, melynek keretén belül ajándécsomagot kapnak a magyar iskolát, illetve a magyar óvodát választók, melynek része a tízezer forintos szimbolikus támogatás is – foglalmazott Lezsák Sándor és Martényi Árpádnak, a Rákóczi Szövetség alelnökének, az Esterházy János Emlékbizottság elnökének adta át a szervezet számára megítélt Teleki Pál Érdemérmét.

Negyven éve működik a müncheni Széchenyi Kör. A Dél-Németországba szakadt magyarok egyesülete, közéleti fóruma nemcsak az ottani magyaroknak nyújt folyamatosan segítséget, hanem főként a Magyar Máltai Szeretetszolgálaton keresztül a Kárpát-medencei magyarságnak, benne az anyaországiaknak is. A díjat a vezetőség két képviselője, Kottra Gábor és Víz Zsuzsa vette át.

Török Máté életének ismertetése után Lezsák Sándor neki és a Misztrál Együttesnek kul-

turális, közéleti szerepvállalásukért és nemzetszolgálatukért nyújtotta át a Teleki Pál Érdemérmét. Az emlékező estet a Misztrál Együttes zenei műsora tette emelkedetté.

Lezsák Sándor ezután a tavaly ősszel Bethlen Gábor Díjjal kitüntetett, de az átadási ünnepségen részt venni nem tudó, Bécsben élő Barki Éva Mária nemzetközi jogász tevékenységét méltatta. Ő az, aki évtizedek óta elszántan védi a magyarság ügyét, aki egyúttal a kitüntetettek nevében szót kapott.

Bár pártoktól teljesen független, de ez nem jelenti azt, hogy ne politizálna – jelentette ki Eva Maria Barki. A jogokért és a szabadságért ugyanis továbbra is harcolni kell, jóllehet ez ma sokkal nehezebb, mint a kommunizmus bukása idején volt. Sajnos, nyugaton nem harcolnak érte, ott a demokrácia csődöt is mondott – fogalmazott a nemzetközi jogász, majd kijelentette, hogy ez a munka azért is nagy kihívás, mert Brüsszel puha diktatúrája láthatatlan, ezért a veszély ma főként innen, vagyis nyugatról jön. Reméli – fogalmazott Eva Maria Barki – hogy legalább Közép-Európában sikerül megőrizni a békét és Magyarország képes lesz segíteni Közép-Európát ebben a nemzet- és népelenes világban azzal, hogy megőrzi szuverenitását és szabadságát. Ezt követően a bécsi emberjogi aktivista megköszönte az elismerést és Esterházy László kanonoknak azt, hogy a rendezvényt befogadta.

Bakos István „A Magyarok Nagyasszonya-szobor” vendégkönyvét elhelyezte a szobor mellett. E vendégkönyv a szoborhoz zárandoklók, a templom látogatói, a támogatók részére készült, akik beírhatják fohászukat, üzeneteiket, vagy aláírásukkal fejezhetik ki szolidaritásukat a királyfiakarcsai szoborállítókkal, a felvidéki magyarokkal. Az első bejegyzést Esterházy László tette, őt követték a többiek.

A rendezvény a Boldogasszony Anyánk eléneklésével – a Misztrál Együttes kíséretében – zárult.

Martényi Árpád, a Rákóczi Szövetség alelnöke, az Esterházy János Emlékbizottság elnöke átveszi a díjat

Gecse Géza

Dániel Erzsébet kapta a Pro Probitate – Helytállásért díjat

Érsekújvár városában május 14-én 24. alkalommal adták át a Pro Probitate – Helytállásért díjat. Az idén Dániel Erzsébet kapta a kitüntetést.

A Pro Probitate – Helytállásért díjat 1994-ben alapították az akkori Együttélés és a Magyar Kereszténydemokrata Mozgalom (MKDM) – a későbbi Magyar Koalíció Pártjának elődpártjainak – parlamenti képviselői, a mártírhalált halt Esterházy János csehszlovákiai magyar politikus tiszteletére. A díjat minden évben kiosztják, a felvidéki magyar közösség egy-egy olyan jelentős személyiségének vagy szervezetének adományozzák, akik, illetve amelyek kiállításukkal, a magyar közösség számára példamutató viselkedésükkel kiérdemelték azt. A díjazottak tevékenységét Nagy János szobrászművész alkotásával és oklevéllel jutalmazzák.

Közösségszervező és népművelő tevékenysége elismeréseként kapta a kitüntetést

A Csevadok székházban tartott ünnepségen a megjelenteket Érsekújvár alpolgármestere, Nagy Dávid köszöntötte. A díjátadón jelent volt Szabó József, a pozsonyi magyar nagykövetségről, Martényi Árpád, az Esterházy János Emlékbizottság elnöke, Duray Miklós, a SZAKC elnöke és Pogány Erzsébet, a SZAKC igazgatója, valamint az MKP képviseletében Menyhárt József pártelnök, Farkas Iván, Kiss Beáta alelnökök, Öry Péter, az MKP OT elnöke és Bolya Szabolcs, az MKP járási elnöke is. Sajnos, a tavalyi díjazott, Kolár Péter már nem lehetett jelen az idei rendezvényen.

A kultúrműsorban Kürthy Lajos színművész részletet adott elő Csáky Pál „A katedrális” című készülő drámájából, Fekete Tamás pedig zongorajátékával emelte az ünnepség színvonalát. A díj jelentőségéről Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártjának elnöke szólt, aki kiemelte, a helytállás a múltban, a jelenben és a jövőben egyaránt fontos. Az MKP európai parlamenti képviselője bejelentette, hogy az idei díjazott Dániel Erzsébet, akinek érdemeit Bárdos Gyula Csema-

dok-elnök ismertette. A díjat Csáky Pál, Menyhárt József és Bárdos Gyula adták át

Dániel Erzsébet a felvidéki magyarság társadalmi, politikai és kulturális életét meghatározó, több évtizedes közösség-szervező és népművelő tevékenysége elismeréseként kapta a kitüntetést. A Csemadok meghatározó tagjának, a Limes Anavum Regionális Honismereti Társulás és a Szülőföldért Polgári Társulás elnöke. Érdemeit korábban Áder János, Magyarország köztársasági elnöke is elismerte és részére a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést adományozta. Helytörténeti tevékenységének egyik kiemelkedő eredménye Sobieski János lengyel király párkányi lovasszobra, ezzel letették az alapját a lengyel-magyar barátságnak, aminek köszönhetően megerősödött Párkány turizmusa is: évente több lengyel kirándulócsoporthoz is felkeresi a várost. Bárdos Gyula rámutatott, Dániel Erzsébet munkáját mindig elsősorban közösségünk, magyarságunk megerősítéséért végzi.

A kitüntetett elmondta, a felvidéki magyarság díja mindazoké, akikkel munkáját végezte. Köszönetét fejezte ki az elismerésért, mely erőt ad a jövő feladatainak elvégzéséhez.

„Hit, nemzet, család – ez vezérelt mindig, s ha ezt tartjuk szem előtt, nincs mitől félnünk... Valamennyi eddig kapott kitüntetésem, díjam felemelő érzést adott. Most, hogy az Esterházy János emlékére létrehozott díjat Önöktől megkaptam, ez további szolgálatra ösztönöz. Amíg a Jóisten engedi, teszem a dolgomat, köszönöm mindenkinek” – mondta Dániel Erzsébet.

– Kegyelet –

Elhunyt a szlovákiai magyar rádiózás nagy „öregje”

Május 10-én, életének 71. évében elhunyt Polák László újságíró, a Pátria Rádió munkatársa. Jellegzetes hangját 1973-tól hallhattuk az éteren keresztül. Nyugodt szívvel állítható róla, hogy szakmája megszállottja volt, még nyugdíjaztatása után is rádiózott.

Polák László nevéhez fűződik többek között az Új hullámhossz, a Vasárnapi randevú, a Fiatalok stúdiója vagy éppen a Téka, de hírműsorokat is készített. Megvolt az a képessége, hogy még a legfajsúlyosabb témákat is könnyedén, emészthető módon tálalja. A hallgatók szerették stílusát, s nem véletlenül kapta meg a legjobb rádiós műsorvezetőknek járó Kristálymikrofon-díjat 2002-ben és 2003-ban is.

Polák László mindent tudott a rádiózásról, sok fiatal kollégája számára vált követendő példává. Vasik János a következőt írta róla közösségi oldalán: *„Nagyon fogsz hiányozni, sokáig lesz fájó pontja a szerkesztőségnek az üres asztalod... Valami olyan ment el Veled a Pátriából, ami egyedi volt és pótolhatatlan... Nekem ikon, sztár voltál ebben a sztárocskától hemzsegő világban: a hangoddal, a szaktudásoddal, az igényességeddel és a munkabírással – de még a fiatalabbak között észrevehetetlen 70 évvel egy és egyedüli voltál közöttünk.*

Még egyszer: hallgass bennünket szeretettel az égi rádiódon” – hiányzol...”

Emlékét mindazok, akit ismerték és a felvidéki magyar újságírók közössége örökre megőrzi.

Fotó: Pátria fb-oldal

Jókai Anna is elment

Hosszan tartó betegség után hétfőn, június 5-én életének 85. évében elhunyt Jókai Anna Kossuth Nagydíjas és Kossuth-díjas író, a nemzet művésze.

Jókai Annára Duray Miklós írásával emlékezünk, ami az író 80. születésnapjára kiadott *“A szeretet túlcsondulása – Annáról Annának”* címmel jelent meg és 236 kortárs köszöntését foglalta egybe.

Elég korán, még rakodómunkásként rájöttem, hogy az író egy sajátos emberfajta. Mert ő nem attól író, hogy annak tanult, és attól sem, hogy az akar lenni, és az sem elegendő az író-

sághoz, hogy abbélinek tartja magát vagy mások így nevezik őt, esetleg alkotói szabadságot élvez busás pénzért, vagy alkotóházba jár körmöltni. Íróvá az sem teszi az írástudót, hogy hivatalosan azzá nyilvánítják őt, vagy netán az írók szövetségének, esetleg a Magyar Művészeti Akadémiának a tagja. Az író az életműve üti íróvá, a közösség iránti felelősségérzete, meggyőződésének a mindenkori vállalása, és az sem árt, ha mestere a nyelvnek. Ez utóbbi azonban önmagában kevés, hiszen vannak közöttünk jó tollú trágárok, erkölcstelen mihasznák és trágadombillatú zsenik, de a szép-beszéd, a nyelvi pontosság, az értelemszerű szóhasználat nélkülözhetetlen része az írói rang elnyerésének. Az író legfontosabb erénye mégis a felelősség, mert nem az asztalfiának szánja írásait, hanem a nyilvánosságnak. Aki a közösséghez szól, aki kitárulkozik, annak két irányban is nagy a felelőssége: önmaga felé, hiszen a végelszámolást önmagával szembesülve kell elvégeznie, és a közössége iránt is – akkor is, ha nem tartja magát írónak, csak mondjuk közszolgának, értelmiséginek, politikusnak, vagy csupán szószólónak, szóvivőnek, nyelvnek.

Nem olyan régen, ha jól emlékszem 2010 karácsonya előtt néhány nappal a magyar közszolgálati televízió Kunigunda úti székházában, valahol Óbudán túl, tervezetlenül összefutottam Jókai Annával. Mindketten ugyanabban a közéleti műsorban szerepeltünk, de nem együtt. A műsor jellege hozta magával folyosói beszélgetésünk tárgyát, az éppen időszerű, vitatandó, de közvitára nem bocsátott közéleti ügyeket.

Aki nem ismeri Jókai Annát, műveiből bizonyosságot szerezhet róla, aki pedig ismeri őt, tudja, tudhatja, hogy nemzetének legalább annyira elkötelezettje, mint Mór nevezetű elődje volt. Csak-hogy míg elődjének korában ez az elkötelezettség természetszerűen a kor szelleméből következett, sőt esetenként akár szerencsétlenül versenyszerűen is létezett, napjainkban más a helyzet. Leginkább két (ha csak kettő lenne) táborra vagyunk osztva.

Az egyikbe tartoznak a magukat világpolgárnak (rétegembernek, csakhogy ők ezt nem tudják) tekintő kissé vagy nagyon is fölényeskedők, akik a nemzet iránti elkötelezettséget a földhözragadtsággal azonosítják. Ezekhez, lehet, hogy teherként kapcsolódnak a fanyalgók, akik a nemzetet kissé rühösnek tekintik. De ide tartoznak a – ki tudja kitől függő – függetlenek, felvilágosultak és az „illumináltak”, akik a nemzet iránt való elkötelezettséget alantas érzületnek, a nemzet iránti elkötelezettségüknek hangot adókat pedig butáknak, félművelteknek, korlátoltaknak, kergéknek, pótcselekvést végzőknek, betegeseknek, valahová helyezkedőknek – és sorolhatnánk az ehhez hasonló minősítéseket – tekintik.

A másik táborba tartoznak a hívők, akik az anyagi világon kívül hisznek a szellemiekben és a lelki erőben, a hivatásban, akik csendesen gyötrődnek a nemzet romlása miatt és alázatosak a jobbrafordulás reményében. Akiknek könnyes lesz a szemük nemzeti himnuszunk hallatán, akik némán is beszédesek, akik áldozatokat hoznak, akik segítenek és összefognak önzetlenül, akik ugyan az őket lenézőket nem szeretik, de nem is gyűlölik, csak eltévelyedettnek tartják, és nem vetik meg, mint amazok őket.

Az előbbiek nem baloldaliak, nem is liberálisak, hiszen ilyen meggyőződéssel közöttük is sokan vannak, akik a nemzetért feláldoznák életüket. Az utóbbiak nem jobboldaliak és nem is népiesek, hiszen a jobboldalon is sokan veszejtették el már a nemzetet. Csupán annyi a különb-

Jókai Anna és Duray Miklós

ség, hogy az egyik tábor tagjai inkább az anyagiak iránt elkötelezettek, a magyar lenézése pedig az utóbbi száz évben jövedelmező foglalkozásnak számított. A másik táborban pedig azok találhatók, akik inkább az elvonatkoztatott értékek iránt elkötelezettek és érdek nélkül, a közösség iránt is tudnak lelkesedni. Ez akár esélyt is jelenthetne a jobboldal és a baloldal számára a nemzetért való összefogásban.

Aki ismeri Jókai Annát, tudja, hogy ő ez utóbbiak közé tartozik, aminek mindeddig hangot is adott, mert az írónak ez is feladata – közölni a gondolatait, miután azokat végiggondolta. A televízió stúdiójának előcsarnokában

ennek kapcsán elegyedtünk beszélgetésbe, és csóstól jöttek a beszélgetés fonalát gombolyító témák, meglátások, vélemények. Hiszen néhány hónappal a találkozásunk előtt demokratikus kormányváltás történt Magyarországon. Mi, az utóbbiak közül valók, már nagyon vártuk, hogy az előbbiekhöz közelálló kormány végre megbukjon és ne csak az országnak, hanem a nemzetnek is legyen ismét kormánya, mint Széll Kálmán, Tisza István, Wekerle Sándor, Bethlen István, Teleki Pál, Antall József, Orbán Viktor eddigi idején.

A beszélgetés során a közért elkötelezett értelmiségi, a közszolgálati televízió szerkesztője és műsorvezetője, az írástudó újságíró és az író szabadon mondta el véleményét a múlt és a jelen közügyeiről. Eközben hangzott el Jókai Annától egy hideglelést kiváltó mondat: „ha a jelenvalóról is ugyanazzal a szándékkal és indíttatással mondok véleményt, mint az elmúltról, végül azt fogják a fejemhez vágni, hogy átálltam azokhoz”.

Ez a kijelentés akkor elvágta a beszélgetés fonalát, pedig itt lett volna érdemes folytatni. Kik az Azok, és kik, vagy mik vagyunk Mi? Aki véleményt mond, az miért rühös az egyiknek a szemében és miért válik árulóvá a másik tábor megítélése szerint? Mi a súlyosabb vagy elviselhetetlenebb: a felmagasztalás, a megvetés, a kiközösítés vagy a „leárumolás” ugyanazért a véleményért, ugyanazért a meggyőződésért, ugyanazért az elkötelezettségért? És ha a véleményem kialakulását ugyanaz a látásmód befolyásolja, hogyan lehetek ugyanannak az ítélezőnek a szemében egyszer hasznos, másszor haszontalan? Hogy lehet, hogy ugyanazért egyszer magához ölel, másszor eltaszít? 1789 óta mondják: a forradalom felfalja saját gyermekeit. Ez igaz, mert nincs, nem lehet folyamatos forradalom, de közvélekedés folyamatosan létezik, aminek alakításában, alakulásában az Írónak felelőssége van. Nagy a felelőssége, nagyobb, mint a politikusé, mert míg emez gyakran önteltségre ítéltetett saját maga vagy buta környezete, esetleg buta környezete és saját maga által, az író lényege a párbeszéd. A politikus fölött időnként ítéleznek a választók, néha a bírók is. Az író, ha komolyan veszi hivatását és a felelősségét, mindenki részévé válik, közkinccsé.

Köszönöm Jókai Annának ezt a keserű, tömény mondatot, amelynek életszerűségét sajnos, magam is megtapasztaltam.

Duray Miklós

Elhunyt Hetényi József, Esterházy János egykori rabtársa

Életének 90. évében elhunyt Hetényi József, Esterházy János gulag-beli rabtársa. Végso búcsút 2017. május 31-én vettünk tőle a celldömölki temetőben.

Hetényi József a Vas megyei Celldömölkön született 1927-ben. Édesanyja korán, 1938-ban meghalt, így félárvaaként Budapesten rokonainál nevelkedett fel. 1946. május 12-én lakóhelyén, Celldömölkön 19 évesen, koholt államellenes váddal letartóztatta a kommunista politikai rendőrség, majd átadta őt a szovjet NKVD-nek. Egy 1946 őszén lezajlott koncepciós perben tíz év javító-nevelő munkára ítélték, és sok száz magyar sorstársával együtt deportálták az orosz északi sarkkörön túlra a Komiföldre, a szovjet gulagok rettegett hírű világába, ahol 92 hónapot töltött el embertelen körülmények közepette.

Ebből kilencet, súlyos tüdőbeteg, a San Gradok Protok-i táborkórházban, ahol Esterházy Jánossal is találkozott. Ezt az életre szóló élményt több visszaemlékezésben és versben is megörökítette. Esterházy Jánostól eredeztethető elszakíthatatlan belső kötelék fűzte őt – ahogy gyakran emlegette – „a felvidéki magyar testvéreihez”. Könyvtárát, szellemi hagyatékát ezért is ajándékozta Búcs községnek, mely a Felvidéken elsőként állított emlékművet Esterházy Jánosnak. Hetényi József Esterházy Jánosra vonatkozó jellemzésével: „A MAGYAROK SZENVEDŐ KRISZTUSA” örökre beírta magát az Esterházy Jánost tisztelők táborába és a mártír gróf rehabilitálásáért küzdők sorába. Ahol csak tehetette, hirdette Esterházy János igazságának és emberségének nagyságát.

Kovács Zsófiára emlékeztek Martoson

A Martosi Szabadegyetem zárónapján a tavaly tragikusan elhunyt Kovács Kata Zsófiára emlékeztek.

Hodossy Péter maratoni futó emlékfutást szervezett. Mint mondta, Gubík László kérte fel az emlékfutás levezénylésére, melynek nem titkolt célja az is, hogy a fiatalokat a sportra ösztönözze, és a legfontosabb, hogy ezzel is adózzanak a kiválóan sportoló Zsófiika emléke előtt.

A Kovács Kata Zsófiára emléknapi alkalmából, a Kaszás Attila nyomában című programban felvidéki tehetségek mutatták meg tudásukat. A résztvevők közül többen a Via Nova lévai alapszervezete által életre hívott „Ki a vagány a vidéken?” elnevezésű vetélkedő győzteseiként, díjazottjaiként érkeztek Martosra. A bemutatkozás során Árvai Renáta, a Helios Spes PT elnöke érzékeny húrokat pendített meg a közönségben. Miután ismertette a társulás vezetőségét, Árvai Tamás és Nagy Beáta személyében könnyet csalt sokak szemébe azzal mikor felidézte: „Egy évvel ezelőtt elhunyt Kovács Kata Zsófiától azt az örökséget kaptuk, hogy helyette is legyünk tehetségesek és mi felnőttek ápoljuk a fiatalokban azt az adottságot, amellyel rendelkeznek.”

„Azon a helyen állunk, a Feszty Árpád Művelődési Parkban, ahol utolsót dobant egy fiatal szív” - ezekkel a szavakkal fordult Ekecs polgármestere, Polák László az emlékezőkhöz, akik Kovács Kata Zsófia emléktáblája előtt, az egy éves évforduló alkalmából gyűltek össze.

Ekecs község vezetője, ahol Zsófi élt, elismerte, hogy meghatóak ezek a szavak, de a fiatal tehetség, akinek anno átadta a Polgármesteri Kupát, utat mutat még ma is nagy szívével és tenni akarásával. Példát állít mindenki számára, aki a helyes utat akarja követni.

Edzője, Markovics János a zene szavait hívta segítségül, hogy kifejezze Zsófi példamutató személyiségét. A Republic együttes két gyöngyszemének meghallgatásával idézhette fel a kegyeletét lerovó csoport Zsófi életének munkásságát, pillanatait az emlékezetében.

Nehéz helyzetben van ebben az esetben a krónikás is, mert nem tekinthet kívülállóként a történetekre. Részesei voltunk az eseményeknek, átértük a MartFeszt napjait. Stábunk egy éve, akkor este, már javában készült a következő napra, emlékeim szerint többek között a Márton Áron Emlékévre, a Punnany Massif koncertre, amikor, még a Magna Cum Laude koncert végén Mező Misivel készítettem interjút. Megrázva hallottuk a hírt, hogy haláleset történt. Majd reggel, hogy a szabadegyetem programját megszakítják. Nem ismertem őt személyesen, de aki már elvesztette hozzátartozóját, mindig átérzi a másik ember veszteségét.

Most egy év elteltével hallgatva édesanyját, Kovács Mártát, nézve lelkierejét, amellyel megszólította a családtagokat, barátokat, osztálytársakat, edzőtársakat, ismerősöket tiszteletet ébreszt. Mert a soha nem múló fájdalom fölé emelkedve köszönte meg a vigasztaló szavakat, amelyekkel vele vannak, azóta is folyamatosan a hétköznapiakban és támogatják.

A kegyeletet leróhatták a jelenlévők a virágokon kívül azzal is, hogy egy ládikóba üzenetet dobtak. Ezek a gondolatok pedig a temetőben, a tehetséges és példamutató lány, Kovács Kata Zsófia sírboltján fognak helyet kapni. (HA, BJ, VJ)

Tamás Ilonka néni 105. születésnapjára

Annak, hogy egy írás mely rovatban jelenjék meg portálunkon, talán soha nem volt még akkora jelentősége, mint e rövid emlékezés esetében. Közösségünk megbecsült, de közülünk már sajnos eltávozott nagyjairól Múltidéző rovatunkban szoktunk megemlékezni, ám ez Tamás Ilonka néni 105. születésnapján teljességgel elképzelhetetlen. Hiszen ő most is itt van velünk. Itt és most...

„Jól vagyok, egészséges, csak kissé gyenge” – mondta épp egy évvel ezelőtt a hírportálunknak adott interjújában (olvassák el, igazán megéri!) Tamás Ilonka néni a tőle megszokott derűvel, optimizmussal. Akkor a 104. születésnapját ünnepelte.

Nem sokkal korábban egy szívritmus-szabályozót ültettek be neki, hogy – mint fogalmazott – „az elfáradt szívem továbbra is bírja az iramot”. S abból, mármint iramból, nála aztán sosem volt hiány, a nála 80-90 évvel fiatalabbaknak is fel kellett kötniük a felkötnivalót, ha lépést akartak tartani vele. Például a nemzet szolgálatában. 104 esztendőskorában is „csupán” annyi volt a panasza, hogy mivel már kissé gyengébbnek érzi magát, nem tud úgy részt venni a rendezvényeken, mint korábban. 2016. augusztus 22-én azonban ez a csodálatos szív örökre megszűnt dobogni. 105. születésnapját, amelynek épp ma van a napja, már égi otthonában ünnepli, valahol nagyon közel a Fennvalóhoz...

Mi, tisztelő csodálói innen gondolunk rá el nem múló szeretettel, hálával, tisztelettel. Tavaly, arra a kérdésre, hogy mi jelentene számára elégtételt az őt is sújtó állampolgársági törvény képtelensége kapcsán, azt válaszolta: „Mi lenne az elégtétel? Hát az, hogy visszakapjam a szlovák állampolgárságot, ugyanolyan egyszerűen, ahogy azt elvették.”

Erre sajnos életében már nem került sor, függetlenül attól, milyen „jól” is alakultak a két állam közti hivatalos, magas szintű kapcsolatok. Az egyedüli ok, hogy higgyünk a jelenleg megváltoztathatatlan tünő megváltoztatásában, az éppen Ilonka néni rendíthetetlen hite, tartása, hatalmas ereje. Az ő példája.

A születésnapj jókívánság – amely száznál is több évben elhangzott szerettei körében – az „Isten éltesse Ilonka néni”, erősen hiszem, meghallgatásra talált. Ilonka néni velünk él. Itt és most. Mindörökké.

Szűcs Dániel

Fotó: Válasz.hu

Teljesítik Esterházy János végakarátát

Esterházy János szülőföldjén, Zoboralján emlékhely épült tiszteletére Paulisz Boldizsár birtokán, az alsóbodoki dombtetőn. Paulisz magánkezdeményezése mára a nemzeti közösségünket átfogó méreteket ölt; célja, szellemi téré és zarándokhellyé emelni e helyet Esterházy szülőföldjén.

A szervezőbizottság szeptember 16-án délután fél kettőtől várják a zarándokokat, megemlékezőket az alsóbodoki dombtetőre, majd az üdvözlő beszédek követően 15 óra-

kor veszi kezdetét a megemlékező kegyeleti szentmise. A program szerint fél ötkor kerül sor a Szent Kereszt Felmagasztalása Kápolna felszentelésére, valamint Esterházy János jelképes hamvainak elhelyezésére. A kegyeleti megemlékezés az Esterházy emlékszoba ünnepélyes átadásával ér véget.

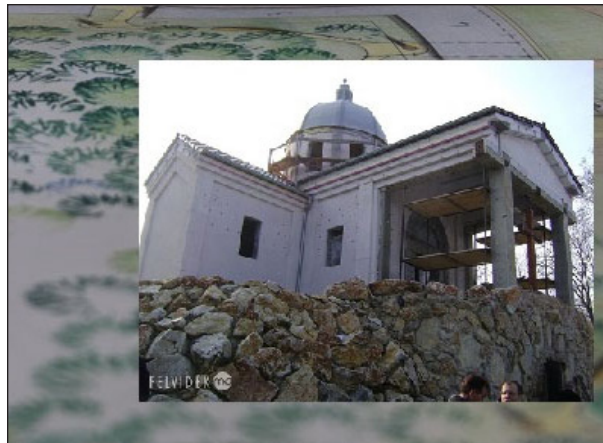
Az Alsóbodok fölötti dombtetőről gyakran gyönyörködött szülőföldjében Esterházy János, ezért sem véletlen, hogy éppen itt épült meg a Szent Kereszt Felmagasztalása Kápolna. Istenes József érsekújvári építész Kálmán Imre budapesti építésszel közösen 2015 óta azon dolgoznak, hogy építészeti eszközökkel megfelelő közösségi téré tegyék a három hektáros birtokot, amely immáron alkalmas az idelátogatók számára lelki gyakorlatok végzésére és szellemi feltöltődésre egyaránt.

Esterházy végakarata teljesülhet tehát a neki szentelt emlékévben, hatvan évvel halála után. A mírovi börtönben elhunyt, a prágai Motol köztemető tömegsírjában nyugvó hamvai jelképesen kerülhetnek csupán szülőföldjére, hiszen a kutatók véleménye szerint a több évtized alatt a tömegsírban elhelyezett urnák már szétmállottak, összekeveredhettek a többi áldozat hamvaival.

Jelképes újratemetésének helyszíne a szervezők reményei szerint azonban kegyeleti emlékhellyé, zarándokhellyé válhat szűkebb közösségünk, de akár a világ bármely részén élő magyarok számára.

A felvidéki magyarság mártírpolitikusának keresztény erényei vitathatatlanok, életét áldozva tett tanúságot Krisztusba vetett hite mellett. Közösségünk feladata végakarátának teljesítése is. Mindamellert személyének, cselekedeteinek tisztelete nagyban hozzájárulhat boldoggá avatásához, hiszen politikai rehabilitációja 1989 óta várat magára. Gróf Esterházy János hivatalosan a mai napig háborús bűnös úgy szülőföldjén, mint Csehországban.

Szalai Erika

Hogyan tovább a közoktatásban?

Albert Sándor gondolatai

Megérett az idő arra, hogy a lövészárokból előbújva mi is megfogalmazzuk a felvidéki magyar közoktatás jövőképét. Vessük végre papírra elképzeléseinket és fogalmazzuk meg az odavezető utat.

Napilapunk egyik régebbi számában olvastam a következő viccet:

A nagy csata előtt az őrmester parancsba adja, hogy mindenki fogjon ásót és ásson egy mély gödröt magának. Az egyik katona megkérdezi:

- Uram, miért kell nekünk most itt még gödröt is ásniunk?
- Azért fiam, mert ha támad az ellenség, akkor így fedezékben maradva tudunk védekezni.
- Jobb ötletem van: inkább mi támadjuk meg őket, és ássanak ők gödröt...

Úgy gondolom, megérett az idő arra, hogy a lövészárokból előbújva mi is megfogalmazzuk a felvidéki magyar közoktatás jövőképét. Vessük végre papírra elképzeléseinket és fogalmazzuk meg az odavezető utat. Védekezzenek ők (az illetékesek)!

„A lift leért a földszintre, innentől kezdve mást kell csinálnunk” – mondta a DVTK edzője a sikertelen bajnoki idény végén. Ne csak a lábunk elé nézzünk. Nézzünk egy kicsit előbbre is. A jelenlegi problémát (pl. a kislétszámú iskolák finanszírozását) természetesen kezelni kell, de gondoljunk arra is, hogy mi lesz, mi legyen iskoláinkkal, iskolahálózatunkkal 5-10 év múlva.

A jelenlegi helyzet konzerválása, tehát a status quo megőrzése számunkra nem lehet cél. Fejlődnünk, gyarapodnunk kell, mert a szlovák iskolák „elhúznak” mellettünk. Ennek már most több jelét tapasztaljuk, pl. a hazai (Tesztelés 5, Tesztelés 9) és nemzetközi (PISA) felmérések eredményeit elemezve. Nekünk sikeres és vonzó iskolákra van szükségünk, különben a szülő más iskolát választ gyereke számára. Tudatosítanunk kell, hogy a magyar iskolák többsége nincs igazi versenyhelyzetben. Több iskola ugyanis abból indul ki, hogy a magyar szülő meggyőződésből, vagy „kötelességből” úgyis magyar iskolába írhatja gyermekét, tehát nem kell értük „megküzdeni”.

Csak hogy ez nem így van. Először is a felvidéki magyarok körében sokkal nagyobb a fogyás, mint a szlovák társadalom körében, másodszer pedig egyre erősödik a szlovák iskolák konkurenciája (a magyar gyerekek csaknem egynegyede már most sem jár magyar iskolába). Ezért ne csodálkozzunk, hogy évről-évre iskolabezárásokról számolnak be a médiák.

Csáky Pál is úgy fogalmaz a Bizonytalan idők című könyvében, hogy „a statikus, bezárkózásra építő, védekező filozófiát fel kell váltani egy aktív, öntudatra nevelő, a modernizációs kihívásokra válaszokat adni képes modellel”.

A felvidéki magyarság részéről már nagyon régen megfogalmazódott az igény az oktatási stratégia kidolgozására, annak az útnak a kijelölésére, amelyen haladnunk kell, hogy elérjük céljainkat és teljesítsük küldetésünket. A stratégia kidolgozása előtt viszont helyzetelemzést kell végeznünk. Iskolahálózatunk, iskoláink helyzetének és értékeinek ismerete, valamint jövőképének megfogalmazása nélkül ugyanis nem lehet reális tervet készíteni.